

VESELÝ VÝLET®

KRKONOŠE / 13

ZIMA 1999

Do zasněžené a sluncem prozářené Pece pod Sněžkou přijíždím v sobotu 7. listopadu kolem poledne a je téměř liduprázdná. Jak nezvyklé. Výlohy ještě nejsou na zimu upravené, sem tam projede auto pražských či německých turistů. Jedině ve stánku u Kači mají otevřeno stále. Prý už nahoře jezdí první lyžařské vleky, ale zimní sezóna je teprve přede dveřmi. Takový klid před bouří. Potkávám nadšence s běžkami, na hřebenech se již prohánějí. Přijel jsem na už tradiční setkání přátel Veselého výletu. Přicházím do rozestavěného roubeného domu, kde brzy bude nové informační centrum a galerie. Vidím první známé. Po podání rukou následuje příval otázek a odpovědí, nedokončených vět, gest a všeho, co patří k živému rozhovoru. Témata jsou různá,

pokračování na straně 3

Z Galerie, informační centrum
a pension Veselý výlet

str. 3

D Malá Úpa

str. 4 - 6

A Janské Lázně

str. 7

A Krkonošský národní park

str. 8 - 9

R Pec pod Sněžkou

str. 11 - 18

M Mapa východních Krkonoš

uprostřed

M Špindlerův Mlýn

str. 20 - 21

A Vrchlabí

str. 22

A Doporučujeme osvědčené služby

str. 23 - 26

VESELÝ VÝLET[®]

ochranná známka

Vydavatel/redaktor: Miloslav a Pavel Klimešovi

Jazyková úprava: Věra Pokorná

Grafická úprava a ilustrace: Daniela Jandová,
Květa Krhánková, Zdeněk Petira, Stanislav ŠpeldaFotografie: Hans Bönsch, František Hanuš, Wenzel Lahmer,
Pavel Klimeš, Pavel Štecha a archiv vydavatelů

Mapa: Zdeněk Petira

Sazba: Oldřich M. Šlégr, OFSET Úpice, tel. (0439) 881 171

Tisk: Progrestart, Hradec Králové, (049) 5410061

Překlad do angličtiny: Josef Havlíček, Bernie Higgins

Překlad do němčiny: Hans-J. Warsow

Překlad do polštiny: Andrzej Magala

Reklamní agenda: Lenka Klimešová (0439) 948 298

Uzávěrka tohoto vydání: 1. 12. 1998

Třinácté číslo sezónních novin Veselý výlet vychází v celkovém nákladu 55.000 kusů výtisků, z toho 25.000 kusů v české a 30.000 kusů v německé verzi. České vydání je rozšířeno o anglické a polské resumé.

Noviny rozšiřuje Informační centrum Veselý výlet v Temném Dole v Horním Maršově, dále je k dostání na veřejných parkovištích v Janských Lázních, Malé Úpě, Velké Úpě a Peci pod Sněžkou, v cestovních a informačních kancelářích, ve vybraných prodejnách, pensíonách, zařízeních Správy KRMAP apod.

VESELÝ VÝLET JE PRO VÁS ZDARMA.

Máte-li zájem o zaslání letního vydání Veselého výletu (14/1999) poštou domů, pošlete nám spolu s vaší adresou 40 Kč, jste-li z České republiky, a 190 Kč, jste-li cizinci, nebo si noviny objednejte osobně v Informačním centru Veselý výlet v Temném Dole. Tato částka kryje náklady spojené s administrativou poštovní distribuce.

Veškerá autorská práva vyhražena !**Veselý výlet****Temný Důl 46, 542 26 Horní Maršov****tel., fax (0439) 948 298, fax 948 221****(nová tel. a faxová čísla: 874 298, 874 221)****e-mail: veselyvylet@mbox.vol.cz**

Veselý výlet vyšel díky pochopení zastupitelstev měst a obcí Janské Lázně, Pec pod Sněžkou, Malá Úpa, Špindlerův Mlýn, Vrchlabí, vedení Správy Krkonošského národního parku ve Vrchlabí a dobré vůli výše uvedených spolupracovníků.

Před lety, po dlouhé a úmorné pouti mezi kavkazskými štíty a ledovci, po kamenitých svazích a hřebenech, jsme se svými druhy usedli okolo ohně a ukončili namáhavou a nebezpečnou túru se slovy: „To byl ale veselý výlet!“. Poněkud trpké rčení veselý výlet nás pak provázelo nejen na dalších cestách za dobrodružstvím a exotikou vzdálených velehor, krajů a měst, ale i doma při procházkách s rodinou, na obyčejných vandrech kousek za humna, nebo při návštěvách míst důvěrně známých. Ona průpovídka poprvé vyřčená na Kavkaze ztratila svou hořkou přchuť a stala se znamením pro ryzí a neopakovatelný zážitek, pro navázání kontaktu, povýšila na označení cesty, která má pro poutníka smysl a přitom je i plná poesie.

Přátelé Veselého výletu se sešli 7. listopadu 1998 při příležitosti dokončení tesařských prací na novém informačním centru a galerii v Peci pod Sněžkou. Foto Pavel Štecha.

dokončení ze strany 1

často zážitky z cest: „Jak bylo v Nepálu, Oldo?“, plány do budoucna: „V lednu letíme do Ohňové země“, co kdo kde nafotil: „Velký formát jsem si s sebou nevezl a byla to chyba“, kdo koho už dlouho neviděl: „Martin volal, že nepřijede, to víš, volební kampaň“, co kdo zdolal: „Víš, že Peťo Hámor vylezl na Everest?“, ale také jak jdou obchody: „Dodělali jsme tu kapličku před zimou, sláva“. Nabízí se svažené víno a preclíky, kolem nohou se ochomýtají psi, nejméně deset fotografií něco fotí. A bývají tady nějakí mistři, Jiří Havel, Pavel Štecha nebo Bohdan Holomíček. „Kdo se chce ohřát, musí do maringotky“.

Na programu je zatlučení posledního dubového kolíku a tím dokončení základní stavby celodřevěné konstrukce bez kovových prvků. Úkony pánů tesařů doprovázejí hlášky typu: „Přines jsem si dva hřebíky, ať tam aspoň něco mají. No jo, řádkou kramlí by to chtělo“. Přichází na řadu společné fotografování. Letošní snímky zachycují společenství mezi trámy stavby se zajímavým půdorysem. Při tom se užije legrace, neboť pro fotografování je důležité dobré světlo a mraky na obloze lidskému hemžení nijak zvlášť nepřejí.

V brzkém odpolední se vydáváme na krátký výlet, spíše procházku Zeleným dolem na Jelení louky. Tam se v budoucí Bratislava Říhy bude konat letošní promítání diáků z cest. Cestou se dozvídám, jak se letos na výletě v Indii líbilo Kitákovi (známý trutnovský fotograf Ctibor Košťál - pozn. redakce), sem tam zaslechnu vyprávění z lezení. V budoucna nás čeká vynikající svíčková a chlazený Gambrinus. Zatímco čekáme až se smrákne, dozvídám se, že se letos promítá už po patnácté. Krátíme si čas prohlížením fotografií Oldy Šlégra z putování kolem Everestu. Projekce začíná, nepřekvapivě také Nepálem. V téhle partě lidí je dost horolezců a pak lidí, kteří mají hory rádi. Milují cestování, přinejmenším povídání o něm. Možná z toho u nich pramení láska k domovu, ke Krkonošům. Pravidelným hostem v téhle partě býval i můj strýc horolezec Mirek Lanš Šmíd. Jeho diáky a hlavně povídání mají všichni hluboko v paměti. Potom lezl v Yosemitech na Last Arrow Už to je pět let.

První soubor končí diapositivem zajímavé stavby parlamentu v Dháce, v Bangladéši. Jako druhý začíná Radko Tásler. Není na téhle akci žádný nováček, promítá už po třinácté. Letos se podíval na východní pobřeží Tasmanie. Protože je geolog a hlavně speleolog, zabývá se s přáteli i průzkumem krkonošských důlních děl. Jeho obrázky ze středověkého dolu od Herlíkovic pod Špindlerovým Mlýnem jsou vrcholem večera. Novicem není ani Tomáš Vlach, který se svou společnicí Šárkou navštívil Tádžikistán a Afghánistán. Snímky „civilního i frontového“ života nás uchvacují svou autentičností. Přivádějí mne na myšlenku, že se vždy budeme mít lépe, než jsme ochotni si přiznat. Následuje série obrázků Michala Janoucha z Antarktidy. Zúčastnil se české antarktické výpravy na polskou základnu na Ostrově prince Jiřího a jeho ledovce, tučňáci, rypouši a velryby sklízejí potlesk. Teprve k desáté hodině večer vypráví o své pouti po jižní Indii Helena Lišková. Při svitu měsíce se vracíme do ztichlé Pece. Jiskřící sníh jen umocňuje příjemnou náladu po dobře stráveném dnu.

Josef Havlíček, Náchod

Informační centrum Veselý výlet najdete v Temném Dole mezi Horním Maršovem, Pecí pod Sněžkou a Malou Úpou. Poradíme vám s výběrem ubytování, navrhne túry nebo výlety do okolí Krkonoš i místa, kde se dobře vaří. Prodáváme všechny důležité i zajímavé krkonošské mapy, průvodce ve třech jazycích, české i německé knížky, pohlednice se známkami. Máme i další mapy a automapy například Polska, Podkrkonoší, Adršpachu, Orlických hor, jednotlivých měst a obcí.

Obecné informace o Krkonoších neposíláme poštou, za uvedených podmínek vám můžeme poslat sezónní noviny Veselý výlet.

Zprostředkovat ubytování v některém hotelu, pensionu i privátu východních Krkonoš, vám můžeme přímo v infocentru, nebo když nám napíšete, zatelefonujete, zafaxujete nebo nejlépe pošlete e-mail. Abychom vám mohli vyhovět, potřebujeme nutně znát termín, počet osob, požadovaný standard, stravování a vaši adresu i telefon. Máme aktuální přehled o volných místech, proto se budeme snažit vám pomoci i na poslední chvíli. Pro rychlé vyřízení doporučujeme užití internetu.

Galerie doplňuje informační centrum a dotváří příjemné prostředí. Vystavujeme a prodáváme fotografie, kresby, malby, grafiku našich přátel, profesionálních i amatérských výtvarníků. Dárek či památku z Krkonoš si vyberete z fotografií, obrázků kreseb, grafiky, autorské i užité keramiky, šperků, ze sbírkových kamenů, z kovaných předmětů a velkého výběru dřevěných hraček.

Pension, který využívá větší část historického domu, vychází z celkové koncepce Veselého výletu. Je místem klidu, pohody a poznání místního kraje. Zajímavé architektonické řešení interiéru doplňuje autorský a historický nábytek. Pro potěšení i poučení na chodbách i pokojích najdete obrazy, fotografie, mapy, dobové předměty z Krkonoš i našich veselých výletů do hor celého světa.

Z praktických informací zbývá dodat, že pokoje rodinného pensionu Veselý výlet jsou vybaveny sprchou a toaletou, rádiem, v apartmá je navíc malý kuchyňský kout. Větší kuchyňka je k dispozici všem hostům. Podáváme bohatou snídani. Auta parkují přímo před domem. Jen 50 metrů od pensionu je restaurace Temný Důl s výběrem jídel i točeným pivem. Za pensionem začíná Krkonošský národní park s širokou možností zimních a letních aktivit.

Pension Veselý výlet**, Horní Maršov, Temný Důl čp. 46, PSČ 542 26, nabízí ubytování se snídaní ve dvou a třílůžkových pokojích i apartmá, telefonická rezervace na tel., fax (0439) 948 298 (nové 874 298), denně od 8.30 do 17.45. Fax (0439) 948 221 (874 221), e-mail: veselyvylet@mbx.vol.cz; web stránka: www.volweb.cz/veselyvylet. Další informace o ubytování v pensionu vám pošleme na požádání poštou. Domluvíte se i německy a anglicky.

doporučení služeb, ubytování, programů - mapy, průvodce, pohlednice, publikace

autorské práce, skutečně kvalitní dárky z Krkonoš

- obrazy, kresby, grafika, fotografie, dobové snímky (možnost objednávky snímků konkrétního místa i lokality)
- keramika, sbírkové kameny, šperky a jiné

ubytování se snídaní v pokojích a apartmá se sociálním zařízením

Distribuce sezónních novin Veselý výlet - Horní Maršov - Temný Důl - denně 8.30 - 18.00 hodin

DŮM HORSKÉ SLUŽBY

Když přijedete letos na Pomezní Boudy, možná si ani nevšimnete, že tu přibyl nový dům. Maloúpští občané a záchranáři se rozhodli postavit naproti radnici novou služebnu Horské služby. Inspirovaly je původní krkonošské půlštokové chalupy, takže dům po dokončení skoro až příliš zapadl mezi ostatní zástavbu. Hradecká tesařská firma Václava Záruby domek během léta sroubila z trámů a do zimy celý dokončila. Od prosince běží zkušební provoz. Vzhledem k chladnému klimatu v nadmořské výšce 1000 metrů je venkovní plášť nové stavby překryt bedněním, zato v interiéru roubení zcela vyniká. Stanice Horské služby bude otevřena celou zimní sezónu od Vánoc do Velikonoc denně od 9 do 17.30 hodin. Službu vykonává především profesionální záchranář Tomáš Kopecný, občas ho střídají dobrovolní členové Horské služby hlavně z řad místních lesníků. Telefonní číslo je 96 6233, nové, po spuštění digitální ústředny, 891 233. V případě, že člen Horské služby je na výjezdu mimo dosah telefonů, volejte v naléhavé situaci na Horskou službu do Pece pod Sněžkou nebo Špindlerova Mlýna (tel. viz str. 28). Tamní služba se s maloúpským pracovníkem snadno spojí vysílačkou. Stejný postup platí i pro jiné lokality v Krkonoších.

V novém domě Horské služby je také ordinace praktického lékaře, který tu ordinuje jednou týdně, vždy v pondělí od 15. hodin. Telefonní spojení je stejné, jako na Horskou službu.

NOVÁ MAPA MALÉ ÚPY

Obecní úřad v Malé Úpě vydal novou mapu obce v měřítku 1:17 000 s názvem „Malá Úpa - čísla popisná“. Zachycuje maloúpské luční enklávy s jednotlivými objekty, turisticky značené i neznačené cesty, podrobný místopis, čísla i jména jednotlivých chalup, pensionů, hotelů a bud. Na zadní straně je přehled všech objektů s uvedením čp., majitele či jména domu, dále poskytované služby a telefonní číslo. V mapě jsou vyznačeny lyžařské vleky i nejlepší zdejší běžkařská trať Haida. Pětikilometrový okruh je při dostatečné sněhové pokrývce pravidelně upravovaný. Začíná na Pomezních Boudách nebo u lyžařského vleku Hybnerka o 500 metrů níže. Mapu si můžete koupit u obsluhy veřejných parkovišť, v místních obchodech, některých pensíoních a samozřejmě i ve Veselém výletu.

Další základní informace o zimním provozu v horské obci Malá Úpa dostanete na veřejných parkovištích ve Spáleném Mlýně a na Pomezních Boudách. Vždy ve čtvrtek aktualizované informace získáte také po vytočení telefonního čísla (0439) 96 6312 (nové 891 112). Skoro pětiminutová zpráva vás seznámí se vším, co se týká sjízdnosti silnic, možností parkování i provozu lyžařských vleků v Malé Úpě. Parkoviště na Pomezních Boudách provozuje maloúpský obecní úřad a novinkou je odpočet parkovného od celodenních a vícedenních jízdenek v místním lyžařském areálu firmy Mega plus. V novém srubu na parkovišti jsou i veřejné toalety, informační místo s tele-

fonním automatem na mince, se seznamem a mapou všech maloúpských bud.

Trasa z Pomezních Bud (1050 m n.m.) na Sněžku (1602) má výškový rozdíl 552 metrů.

Je to nejméně ze všech přístupových cest na nejvyšší českou horu. Červeně značená Cesta přátelství začíná u Pomezní boudy jen několik kroků od hraničního přechodu. Pozvolna stoupá po úbočí Smrčinné stráně, pozdější sjezd do Sovího sedla je snadný. Tady minete turistický hraniční přechod na polskou stranu hor. Prudké klesání by vás zavedlo do Kowar nebo výše položeného zimního střediska Karpacz, ale my dnes půjdeme rovně po hraniční cestě. Brzy dojdeme k horské boudě Jelenka, kde najdete příjemné posezení v původním interiéru a příznivé ceny. Letní cesta stoupá od Jelenky příkře na Svorovou horu, my ale uhneme po tyčované a zeleně značené cestě zvané Travers. Pozvolným stoupaním obejdeme Svorovou horu a brzy se před námi otevře krásný pohled na Sněžku a závěr Lviho dolu. Travers vede dál po úbočí Sněžky, my uhneme ostře doprava a podél tyčí vystoupáme na Obří hřeben. Odtud je působivý pohled na polskou stranu hor. Oproti nedalekým městečkům a vesnicím jsme o jeden kilometr výše. Závěrečný výstup na Sněžku bývá snadný, ale většinou je tu vyfoukaný sníh a proto musíme sundat lyže. Nechcete-li jet stejnou trasou i zpět, pokračujte ze Sněžky na Růžovou horu a Růžohorky, odtud pohodlně sjedete přes Portášky k boudě Jana a dál přes Latovo údolí do Spáleného Mlýna.

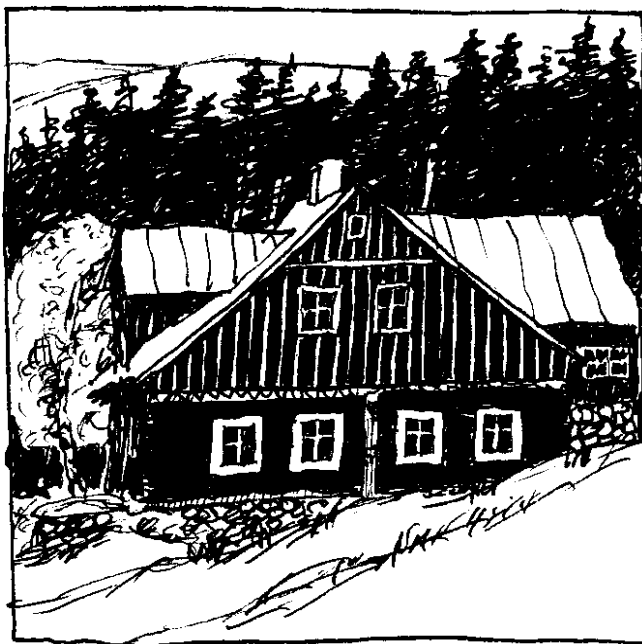
Okruh přes Niklův Vrch je pro ty z vás, kteří máte rádi projíždku romantickou krajinou a nebojíte se stoupaní ani prudkých sjezdů. Z Pomezních Bud projedeme celým údolím Černé Vody, do kterého se přes Rottěrový domky snadno dostanete i z oblasti Rennerových bud a od kostela. Lesnaté údolí ústí na silnici u autobusové zastávky Černá Voda. Dáme se doprava, na chvilku musíme sundat lyže. Po 400 metrech odbočíme u chalupy Červený kohout doleva na úzkou lesní cestu. Nasměrují nás i ukazatelé k horské boudě Grizzly, která je prvním domem v osadě Niklův Vrch. Pokračujeme stále do kopce podél původních chalup a znovu vjedeme do lesa. Brzy vystoupáme na širokou lesní cestu, kde uhneme doprava k Pomezním Boudám.

Ještě předtím se můžeme podívat na Šimovy chalupy. Stačí jet po široké cestě rovně a po půl kilometru vyjedeme na zmíněnou luční enklávu s hezkým rozhledem. Cesta vede dál nad Lvi důl, ale hlavně na zmrzlém sněhu tu bývají dva nebezpečné úseky. Zdatnější běžkaři spěchající do Dolní Malé Úpy mohou sjet při dobrých sněhových podmínkách po loukách Šimových chalup na dno Lviho dolu, odkud je to jen kousek do Spáleného Mlýna. My se otočíme a po vrstevnicové cestě (žlutá značka) projedeme lesnatými partiemi až na Žacléřské domky. Odtud sjedeme do osady Smrčí. Zpět na Pomezní boudy se dostaneme buď po loukách kolem hlavní silnice nebo lépe lesem po zeleně a později žlutě značené cestě.

Podle staré legendy přišli do Malé Úpy po roce 1566 spolu s holzknechty neboli dřevařskými pacholky tři bratři Kirchschrage-rové i se svými rodinami. Jeden se jmenoval Anton, druhý Nikolaus a třetí Šimon. V divokém horském pralese dostali od císařského lesmistra přidělené mýto, kde začali kácet a přibližovat k řece dřevo pro potřeby stříbrných dolů v Kutné Hoře. Brzy na vykácených pasekách, tak jako i v jiných krkonošských lokalitách, dřevaři založili louky a postavili si trvalá obydlí. Tak prý na úbočí Jelení hory založil Anton Tonovy domky, Nikolaus Niklův Vrch a Šimon Šímovy chalupy. Pravdou je, že se osidlování hor císařským úředníkům moc nelíbilo a stěžovali si u císařského dvora: „Kdyby správcové týchž hor hned od počátku jejich mejcení až do toho času dělníkům budky po těch horách, kdež se komu líbilo stavěti, v nich dobytky chovati a do mýt vyháněti, okolo budek kopanin a luka dělati nedopouštěli a mýta v jinší šetrnosti měli, že by ty hory k novému jejich zase mejcení se nacházely.“ Český sepsaná zpráva při pochůzce východními Krkonošemi v září 1609 však trvalému osídlení vykloučených mýt nezabránila.

Niklův Vrch a Šímovy chalupy se téměř v nezměněné podobě zachovaly dodnes a patří k nejtypičtějším a nejhezčím lučním enklávám nejen v Malé Úpě, ale i v celých Krkonoších. Tonovy domky takové štěstí neměly, protože dvě ze tří chalup byly zbořeny a louky zalesněny. Všechny tři malé osady měly stejný původ a byly nejdlehlšími místy v horách. Jen těžko si dnes dovedeme představit, že odtud děti denně chodily do školy vedle maloúpského kostela a v neděli ještě do bohoslužbu. Ani hospodaření tu nebylo jednoduché. Chudá půda a chladné klima nutilo hospodáře využít každé stéblo trávy, které tu vyrostlo. Proto sklízeli seno nejen na svých loukách, ale i na lesních pasekách. Nejdlehlším a nejchudším místem zůstaly Šímovy chalupy. Památkou na těžké začátky osadníků jsou mohutné, až dva metry vysoké agrární valy a terasy, v kterých je uloženo mnoho tun kamení vykopaného při zakládání a obdělávání luk. Za starých časů tu celoročně chovali nejméně dvacet kusů hovězího dobytka. Po roce 1945, když odtud museli odejít potomci zakladatelů, se na loukách přestalo intenzivně hospodařit a ty začaly planět. Květnaté druhy rostlin vytlačily málo výživné trávy, především metlice a smilka tuhá - vlčína. Za čtvrt století bez hnojení byly zdejší louky tak chudé, že provedený pokus s chovem ovcí skončil fiaskem. Při letní pastvě na „dietních“ loukách Šímovek ovce ztratily tolik váhy, že je museli hospodáři poslat do ovčí ozdravovny.

Šímovy chalupy jsou unikátním souborem původní krkonošské architektury. Nemáme jiné takové místo, kde by se zachovaly na jedné louce všechny vývojové typy zdejších staveb. Roubené chalupy třídíme podle provedení střešní konstrukce, která se během posledních staletí měnila především podle způsobu ukládání sena na půdu. Nejstarší a nejcennější krov má chalupa čp. 31 s ladně zvlněným maloúpským seníkovým vikýřem. Stojí úplně dole. Ostatní domy s mladší střešní konstrukcí mají půdu zvětšenou o velký seníkový vikýř. Z počátku našeho století jsou dvě půlštůvkové chalupy čp. 34 a 36, které díky střeše zvednuté o polovinu patra mají i obytné podkrovy. V jedné z chalup se scházeli sousedé, protože sloužila jako příležitostný hostinec. Zajímavé je i nejvýše stojící stavení, ve kterém ještě několik let po 2. světové válce byla hájovna. Když po roce 1883 chalupu koupilo pro své potřeby maršovské panství, byl přistavěn přední rizalit. Takový prvek byl tehdy úplnou novinkou, protože vytvářel nejen kryté zádveři, ale hlavně hostinský pokoj v prvním poschodí. Stejnou přístavbou tehdy rozšířili i další hájenky na maršovském a vrchlabském panství. V pokoji spávali nejen osobní hosté rodiny hajného, ale i lesní inspektoři, lovečtí hosté nebo jiný personál panství. Chalupu dodnes vlastní přátelé mého kamaráda, se kterým jsem před více než dvaceti lety v inspekčním pokoji několikrát přespával. Vzpomínám si na krásnou atmosféru celého domu i pokoje, ze kterého jsme při měsíčním světle pozorovali jelení zvěř a s úctou vzpomínali na nám známé i neznámé generace lesníků spravujících ješ-

tě neporušené okolní lesy. Tehdy jsem si také poprvé uvědomil prostou krásu zdejších chalup.

K uchování jedinečného souboru staveb přispěla nejen odlehlost lokality, dosud nezavedená elektřina a donedávna také těžko sjízdná cesta, ale i cit současných majitelů chalupářů. Proto jsem památkářům navrhl, aby vyhlásili devět Šímových chalup horskou památkovou zónou lidové architektury. Návrh byl již podán a věříme, že ho ministerstvo kultury brzy postoupí vládě ke schválení.

ODKUD PŘIŠLI?

Ve starých kronikách se uvádí, že maloúpské osadníky získali v 16. století císařští úředníci nábořem na lesní těžby a plavení dřeva z Tyrol. Úplně cizí lid s podivnou řečí, jak nové usedlíky tehdy popsal trutnovský kronikář Šimon Hüttl, si přinesl s sebou způsob horského kejdového hospodaření, zvláštní prvky architektury i některé důležité pomůcky jako dřevěné krosny a saně rohačky. Chtěli jsme zjistit ze kterých konkrétních míst Alp dřevaři pocházeli a zda tam ještě žijí potomci společných předků. Některá jména původních maloúpských rodin jsou natolik neobvyklá, že bychom je mohli rozeznat od jiných. Podnikli jsme malou výpravu na předem vytypovaná místa. Hlavně na hřbitovních náhrobcích a pomníčcích vojáků padlých v 1. světové válce jsme hledali jména Brunecker, Gintschel, Grabiger, Kirschlager, Lath, Mohorn, Patšch, Ruse, Sagasser, Salwender, Steinwender, Trübenecker, Wassa. Stejně jsme hledali i neobvyklá jména z údolí Velké Úpy - Berauer, Bernkopf, Buchberger, Dix, Fuckner, Kneifel, Kugler, Meergans, Mitlöchner a Tippelt. Další zdejší jména jako Berger, Gleissner, Hofer, Hübner, Renner či Tasler jsou natolik rozšířená, že je asi nebude možné v pátrání využít.

Navštívili jsme Steinach pod Brennerem, Brixen i okolí Bolzana a Lány v Jižním Tyrolsku, Bruneck a některá místa v okolí Spitalu. Každé místo mělo svá typická jména rodin, v malých horských obcích jich bylo stejně jako v Malé Úpě jen několik stále se opakujících, ale mezi tisíci jmen jsme nenašli ani jedno krkonošské. Přesto možná někde existují, jen jsme neměli to štěstí je objevit. Kdyby se to náhodou povedlo vám, dejte nám do redakce určitě vědět. Příště se zaměříme na oblast kolem rakouského města Schwaz na středním Innu, odkud měli přijít švoceři (Schwazer - Schwazer). Podle nich se prý v 16. století říkalo všem nově přichozím dřevařům, tedy i těm maloúpským.

BUFET NA PEKÁRNĚ

Bufet na Pomezních Boudách potěší hlavně běžkaře a lyžaře, kteří se nechtějí občerstvením příliš zdržovat. Velký sortiment hotových teplých jídel české kuchyně doplňují i speciality jako steaky, zeleninová jídla a saláty, zákusky, k pití je značkové točené pivo, grog, svařená vína a výběr nealkoholických nápojů. Oblíbené jsou přesnídávkové polévky jako třeba krkonošské kyselo či dršťková. Otevřeno je denně od 9 do 18 hodin. V bufetu se pohodlně posadíte, součástí je i úschovna lyží a veřejné toalety.

Ve stejném domě najdete koloniál Market se širším sortimentem zboží. Dostanete tu potraviny a nápoje včetně piva Budvar a drogistické zboží. V sousedním kiosku u zastávky autobusu jsou upomínkové předměty, drobné lyžařské doplňky, mapy včetně nové mapy Malé Úpy, hole, pohlednice ap.

HORSKÝ HOTEL POMEZNÍ BOUDA

Pomezní bouda nabízí padesát míst v rozdílně vybavených pokojích. Vedle apartmánů s kompletním sociálním zařízením tu jsou i pokoje s ubytováním turistického charakteru. Ve velkém sále restaurace je padesát míst. Salónek pro dalších dvacet hostů je připraven i pro sešlost, která se chce bavit odděleně. V herně je biliár a elektronické šipky. Ubytování hosté si mohou objednat taneční večery s reprodukcí, ale i živou hudbou. Ryze českou kuchyni doplňují minutky na elektrickém roštu a točené značkové pivo Budvar. Po celou zimní sezónu restaurace nabízí menu za 75 Kč, které se skládá z polévky, hlavního jídla a dezertu.

Další službou pro hosty je taxi – sněžný skútr, které vás dopraví k lyžařským vlekům nebo k boudě. Objednat je můžete osobně na Pomezní boudě nebo telefonicky na čísle 6234 (nové 891 234), 0603 247045.

Hotel Pomezni bouda, Horní Malá Úpa, PSČ 542 27, provozuje Luboš Mocl, tel., fax (0439) 96 6234 (nové 891 234), tel., fax 96 6385 (891 185), ubytování (50 lůžek) různého charakteru, restaurace s českou kuchyní, salónek, koloniál, kiosk. Střežené parkoviště je v těsné blízkosti objektu. Domluvíte se i anglicky a německy.

PENSION VĚRA

Kdyby měli pojmenovat pension Věra Indiáni, jistě by zvolili kvůli krásnému panoramatu jméno „Dům, ze kterého je za pěkného času Sněžka vidět“. Ale protože na Pomezních Boudách žijí čeští horalé, jmenuje se horský dům podle hospodyně a maminky majitele. Stojí sice na Pomezních Boudách, ale tak trochu stranou.

Rodině Stanislava Zmítka se podařilo při celkové rekonstrukci původního roubeného domu dosáhnout překvapivého úspěchu. Provedli renovaci trámů, doplnili interiér dalšími dřevěnými prvky, ale hlavně vtiskli nevelkému pensionu přívětivou, rodinnou atmosféru. Určitě každého zahřeje na těle i na duši posezení v útulné jídelně. Stačí se posadit a opřít o velká kachlová kamna. Dostanete tady kromě jídla i Budvar a Plzeň, žádanou Becherovku, grog i nealkoholické nápoje. K večeři, složené z polévky, hlavního chodu a dezertu, jsou jídla české kuchyně. Můžete si objednat i to vaše oblíbené. Uzávěrací doba v jídelně není stanovena, problémem není ani druhá večeře. Všechny dvou, tří a jeden čtyřlůžkový pokoj mají vlastní sprchu a toaletu.

Přímo pod pensionem Věra začíná upravovaná běžecská trať Haida, jen kousek odtud je cvičná louka s lyžařským vlekem Hýbnerka, kolem domu vede žlutě značená cesta na Sněžku, ze které můžete odbočit i do dalších krásných partií Malé Úpy (str. 4). Letní hosté využijí půjčovnu horských kol, okolí domu je vhodné i pro hry malých dětí. Posezení na terase s možností opékání masa doplní i upravená plocha na minifotbal. V pensionu Věra najdete hlavně klid a pohodu, majitelé mají bohaté zkušenosti s pohostinstvím a věřte, že o vás bude dobře postaráno.

Pension Věra, Malá Úpa čp. 104, PSČ 542 27, majitel Stanislav Zmítka, tel., fax (0439) 96 6221 (nové 891 221), tel. 0603 263672, rodinný pension nabízí ubytování (celkem 22 lůžek) s polopenzí, česká kuchyně, pokoje se sprchou a WC, SAT TV. Zimní parkování na střeženém parkovišti 150 m odtud (dovoz zavazadel rolbou), letní přímo u domu. Domluvíte se i německy.

NA SKOK NA ZAČÁTEK

Po staletí vévodily zimám v Janských Lázních saně rohačky. První obyvatelé obce Černá Hora si je prý v době bezohledné těžby dřeva v lesích východních Krkonoš koncem 16. století přivezli ze své alpské domoviny. První lyže se objevily zhruba před sto lety. Janskolázeňský učitel Kajetán Bayer, působící v Černém Dole a známý později paradoxně jako „otec sáňkování“, objednal jeden pár pro černodolský čtenářský klub už v roce 1891. Prý to způsobil příklad Fridtjofa Nansena, který jako první projel roku 1888 na lyžích napříč Gronske. A hlavně přislíbil mecenáše W. Rennera, že prkýnka z berlínského sportovního domu Schneider zaplatí. Pan učitel se při cestách z domova v Janských Lázních přes Hofmannovu boudu do školy v Černém Dole v lyžování brzy zdokonalil a stal se jeho nadšeným propagátorem. Smutno je však člověku samotnému i na zasněžených pláních. Když neuspěl u faráře Hollmanna, našel spřízněnou duši v poštmistru Schröterovi. Zlákali další nadšence na zbrusu nových lyžích, tentokrát od obchodní firmy Hagen v Christianii - dnešní Oslo. Seznam janskolázeňských lyžařských průkopníků se rozrostl o jména Erlebach, Jeschke, Hampl a další. Většina jich byla členy Rakouského krkonošského spolku, ale už v roce 1903 byl založen spolek zimních sportů „Úpské údolí“ sdružující dvojspolky Janské Lázně - Černá Hora, Svoboda n. Ú. - Maršov I., Maršov IV. - Temný Důl, Malou Úpu, Velkou Úpu a Pec pod Sněžkou. Mezi jeho funkcionáři najdeme nejen pana Bayera, ale i významného propagátora a mecenáše továrníka Prospera Piette - Riwege ze Svobody nad Úpou. To byl ten pravý muž činu. Deset párů dětských lyží darovaných členům místní skupiny v roce 1906 hovoří za vše. Saně však přece jen měly náskok. Baterii lehkých rohaček na stahování dřeva rozšířil podnikavý Johann Pohl z Janských Lázní o původní model lehkých sáněk. Firma Feist a Fröhnel ve Svobodě n. Ú., která začala s výrobou vlastních (a dobrých) lyží dle zahraničních vzorů, zahájila i sériovou výrobu „sportovních“ saní, dokonce již opatřených kování. U všeho byl opět podnikavý pan Bayer. Inspiroval se článkem o sáňkařských závodech v Tyrolsku a uspořádal v zimě roku 1900 několik závodů na saních od Lesního domu k hotelu Koruna. První dětské závodníky obvykle obdrželi za odměnu něco na zub. Později se přidali i dospělí, začal se měřit čas a rozdávět ceny. Poprvé v Krkonoších a zároveň poprvé na sever od Dunaje. Největšího rozmachu dosáhlo sáňkování v době před I. světovou válkou v roce 1913 po zřízení elektrického sáňkařského vleku. Kilometr dlouhé měděné lano ale bohužel padlo za oběť válečnému sběru barevných kovů. Přestože byl roku 1919 vlek vylepšený nekonečným lanem dán znovu do provozu, sáňkování zvolna odzváněla hrana. Na výsluní si razily cestu stále dostupnější lyže. Sportovní aktivita páně Bayera se vyvíjela ve spolkových funkcích a neúnavném organizování závodů, až ji docela zastínilo trumfově eso janskolázeňského lyžování, hvězda mezinárodních závodů mezi dvěma válkami, všestranný lyžař Adolf Berger. Rodák z Pece pod Sněžkou působil v lázních jako lyžařský instruktor a v roce 1920 zde začal provozovat i obchod se sportovními potřebami. Zprvu výborný běžec, vynikl později i jako skokan. Po zániku prvního skokanského můstku z roku 1911 v údolí Černoohorského potoka stál u zrodu Krakonošova můstku v centru lázní, zněhož závodníci doskakovali pár kroků od náměstí. Projektoval jej lyžařský průkopník Karel Jarolímek ze Dvora Králové v roce 1923 a byl svého času největším skokanským můstkem v Krkonoších. Serie významných mezinárodních závodů zde začala historicky prvním závodem FIS v roce 1925, uznaný

Lyžařský mistr Adolf Berger, Janské Lázně 13. 1. 1924.

dodatečně jako mistrovství světa. Za zmínku stojí i zimní olympiáda SASI v roce 1937 a několik spolkových mistrovství republiky. Při dnešním pohledu na zalesněný svah se ani nechce věřit, že ještě začátkem padesátých let se tu pro pobavení rekreantů ROH předváděla tehdejší skokanská elita Horské služby: Ruda Schröfel, Wolfgang Berger, Standa Steiner nebo Pavel Němeček. S výstavbou lanovky na Černou horu v roce 1928 se otevřely možnosti i pro sjezdové disciplíny. Populární Velká cena armádních sportovců i poslední mistrovství ČSR před II. sv. válkou, znamenaly mnoho pro Honzu Hainiše, Jardu Pastierika, Dášu Cermanovou a později také bratry Vojtěchovy, Zdeňka Formánka a další slavné sportovce z novodobé historie lyžování v Janských Lázních.

Upravované tratě na Světlé a Černé hoře jsou nejlepším běžeckým terénem ve východních Krkonoších. Nastoupit na ně můžete od Lesního domu z lyžařského vleku Košťálka v Janských Lázních nebo z Horního Maršova, Velké Úpy i Pece pod Sněžkou. Odtud je nástup vždy spojen s překonáním velkého výškového rozdílu, proto se nejpohodlněji do stopy dostanete od horní stanice lanovky na Černé hoře.

Je-li příznivé počasí, upravují firmy Košťál a Mega plus stopy vždy v úterý a v pátek. Hlavní, asi dvacetikilometrový okruh vede po širokých lesních svážnicích v trase - Modrokamenná bouda - Krausovy boudy - horní svážnice přes Světlou horu - Pěticestí (tady se okruh prodlužuje ještě o okruh Valšovky - Thammovy boudy - Pěticestí) - Václavák - Černá paseka - Velké Pardubické boudy - Modré kameny - Krausovy boudy. Na uvedený okruh jsou napojeny upravované trasy ve směru Václavák - Lučiny - Pec pod Sněžkou, Sokolská bouda - slepá svážnice, pod Václavákem - úbočí Černé hory - horní stanice lanovky. Tratě jsou upravovány rolbou pro volný styl (bruslení) ve čtyřmetrové šíři a jsou označeny samostatným značením.

Trasy uvedené ve Veselém výletu porovnejte s aktuální lyžařskou nebo turistickou mapou.

Lesníci z polesí Latovo údolí. Vzadu zleva stojí hajný Radek Rössl, polesný Jan Hřebačka, technik Zdeněk Nýč, hajný v.v. Josef Tylš, odborník a chovatel tetřevů Bohouš Ševc, vepředu jsou hajní Petr Vávra a Radek Kracík a fořtova fenka Dina.

V roce 1994 se lesní závody připojily ke Správě Krkonošského národního parku (KRNP) a dnes tvoří její významnou část. I dřívější skeptici uznali, že spojení ochranářů a lesníků prospělo lesům, přírodě a v neposlední řadě i lidem. Malé lesnické ústředí při Správě KRNP ve Vrchlabí koordinuje činnost tří Lesních hospodářství - v Harrachově, ve Vrchlabí a v Horním Maršově. Těm jsou podřízena polesí skládající se z jednotlivých lesních úseků. Vedoucím polesí je polesný neboli fořt, za lesní úsek zodpovídá lesník čili hajný. Důležitou osobou na polesí je i technik, který je zástupcem vedoucího a vede velkou část nezbytné agen-

Lesník ze Špičáku Radek Rössl a braka jezevčíkovitá Dina.

dy. Společně zajišťují všechny lesnické práce, které jsou tak pestré, že jim zabere celý rok.

Mezi prvními osadníky Krkonoš byli lesmířští. Některé známe jmenovitě už ze 16. století. I dnes patří lesníci k nejváženějším v pestré mozaice různých horských profesí. V terénu je nemůžete přehlédnout. Určitě jste slyšeli rčení, že hajný je ozdobou každé pořádné krkonošské hospody. Ale než si dojde na pivo, musí splnit spoustu úkolů a hlavně nést velkou zodpovědnost za svůj les. Znamo mnoho let lesníky z polesí Latovo údolí, kteří pečují o lesy mezi Horním Maršovem, Malou a Velkou Úpou. Patří mezi nejlepší a tak si na jejich příkladu řekneme co všichni vlastně dělají.

KÁCENÍ LESA

Při každé vichřici, námraze, sněhové vánici je krkonošský hajný neklidný v předtuše kalamity. Polesí Latovo údolí bylo v posledních letech postiženo kalamitou několikrát. Dobře si pamatujeme polomy při námraze na konci roku 1995, kdy hlavně v oblasti Lysečin a Albeřic byly neprůjezdné cesty a stromy zpětrhaly elektrické vedení. Jen půl roku nato větrná smršť 7. července 1996 polomem na několik týdnů uzavřela silnici mezi Křižovatkou a Spáleným Mlýnem v Malé Úpě. Obě kalamity s 23 tisíci kubíky dřeva dokázali lesníci z Latova údolí zpracovat za jeden rok. Hlavní odpovědnost za výsledky obrovské práce nesli hajní Petr Vávra a Radek Rössl, v jejichž revírech vznikly největší škody. Museli zadat práci dřevařům, převzít od nich vytěžené dřevo, klády podle objemu očíslovat, najmout koně, traktory a lanovky pro přiblížení. Starost o dřevo skončila až jeho naložením na nákladní auto a tím expedicí k prodeji. Průběžně kontrolovali kvalitu práce, třeba i velikost ponechaných suků, způsob oloupání a ořezání kořenových náběhů. Kalamity postihly předmytní porosty, proto můžeme odhadnout, že zdejší hajní museli „obsloužit“ nejméně 50 tisíc klád.

Další hrozbou lesa je kůrovec. Malý brouček, který vyžírá lýko mezi dřevem a kůrou, dokáže za jedno léto vytvořit až čtyři generace. Napadá hlavně v minulosti imisemi oslabené smrky v porostních stěnách. Lesník je osobně zodpovědný za zjištění každého kůrovcového ohniska. Napadené stromy označí barvou a datem. Údaj zanesou do služebního deníku a zajistí pokácení a odkornění. Pouze v nejcennější první a druhé zóně národního parku mohou napadené stromy zůstat stát. Případná kontrola snadno zjistí nedbalost, proto je sledování kůrovcových stromů hlavně v parném létě téměř denní rutinou všech hajných. Ještě před deseti lety byly lesnické úseky skoro dvojnásobné. Například revír Josefa Tylše začínal na Křižovatkce v Temném Dole a končil na vrcholu Sněžky. Správné rozhodnutí o zmenšení lesnických úseků i polesí přineslo detailnější péči a tím i zlepšení stavu lesa.

Výše lesní těžby se odvozuje podle přírůstků dřeva. V současné době se v Krkonošském národním parku těží ročně 120 tisíc plometrů dřeva, to je jen 80% ročního přírůstku hmoty. Tím se zvyšují zásoby dřeva hlavně ve starších porostech. Lesnický desetiletý plán stanoví maximální množství kubíků, které se mohou vytěžit. Přednostně se odečítají kalamitní a výchovné těžby. Když se nenaplní celkový plán, navrhne polesný i těžby obnovní. Proto občas vznikají ve zhruba stoletých porostech mimo první a druhou zónu úzké paseky.

ABY STROMKY ROSTLY

Vytěžené plochy musí být podle zákona do dvou let znovu zalesněny. Na polesí Latovo údolí vyzkoušeli úspěšně všechny nejnovější postupy obnovy lesa i se zavedením odolnějších listnáčů. Proto třeba na Dlouhém hřebenu najdete v prořezaných porostech podsadby, oplocenky z drátěného pletiva, které za-

jistí stromky na nejlepších lokalitách před okusem zvěře. Petr Vávra si pochvaluje dvojsadby, kdy z jednoho místa roste buk a smrk, jehož jehličí chrání listnáč proti okusu. Na kalamitních pasekách jsou velmi nápadné zelené plastové ochrany jednotlivých stromků, které schovávají malé javory a buky. Za úspěch považují výsadbu odrostlých buků malým bagrem při vylepšování dříve založených smrkových monokultur. Léto přináší ožínání trávy kolem malých stromků, podzim zase nátěr mladých porostů přípravkem proti jelenímu loupání kůry. Ještě se nesmí zapomenout včasné sebrání semen z vybraných stromů. Nelehkým úkolem lesníků je práce s lidmi. Řídí vlastní zaměstnance a kontrolují dodavatelské firmy, pro které organizují výběrová řízení. I když většinu prací ohlídkají jednotliví lesníci, hlavním garantem je přece jen polesný. Kdo zná svědomitého fořta Jana Hřebačku ví, že on je hlavním strůjcem úspěchů polesí Latovo údolí.

S FLINTOU PŘES RAMENO

I když se péče o zvěř a lov trochu schovává za pěstováním a těžbou lesa, patří pro laťácké lesníky mezi činnosti nejmilejší. Na začátku je zase práce. Pro zvěř se musí každoročně nasušit skoro 300 metrů sena na loukách v Horních Lysečínách, na Staré Hoře v Temném Dole, na Pěnkavčím Vrchu a Braunových loukách ve Velké Úpě. Kromě běžných krmelců jsou na polesí dvě přezimovací obůrky pro jelení zvěř. Uzavřením zvěře na zimu se výrazně snížily škody na výsadbách i starších porostech. V obou obůrkách je každoročně okolo sta kusů jelení zvěře vyžadující denní péči. Za zimu jim hajní kromě sena naservírují metrické centy řepy, kaštanů, jeřabin, jablekových výlisků, zrní, výživných granulí a nezbytné soli. V září při jelení říji patří k úkolům lesníků i doprovod loveckých hostů. Samotný lov je nejen zábavou, ale i povinností. Lesní hospodáři nemohou kvůli obnově lesa připustit přemnožení jelení zvěře a tak je pro polesí stanoven závazný plán odstřelu. Větší část jelení zvěře uloví při individuálním lovu, zbytek pak společně v závěru sezóny v listopadu a v prosinci. Teprve potom mohou zajít na to pivo.

Hajný Josef Tylš je vyhlášeným lovcem a během svého čtyřicetiletého působení v revíru pod Sněžkou doprovázel mnoho loveckých hostů. Vždy úspěšně. Má radost z lovu v těch nejdivočejších místech, kde zvěř zůstává velká šance lovcům uniknout. K takovému lovu potřebuje zdatné partnery. Tenkrát, asi před dvaceti lety, si mohl vybrat ze dvou zahraničních hostů. Jeden byl hubený a druhý tlustý. Ihned se rozhodl pro hubeného a už plánoval, jak vyzrají na jelena v pralese na Prostřední hoře. Vidlicového desateráka měl vyhlídnutého už před říjí, proto neočekával žádný problém. Hned první šoulačka ukázala, že se tentokrát přepočítal. Jakmile host vstoupil na uzounké a hrboaté lovecké chodníčky začal se podlamovat. Prostě mu poklesla kolena a už se sám nezvedl. Host přiznal, že má kolena nemocná, ale strašně rád by ulovil jelena na horách. Během dalších dní musel hajný stokrát odložit flintu, hubertus i ruksak, uchořit ležícího hosta v pase a postavit ho zpět na nohy. I přesto se několikrát dostali ke zvěři, aby lovec vždy v rozhodující chvíli klesl k zemi místo jelena. Hajný Josef byl o to nešťastnější, že se dozvěděl, jak tlouštík běhá líp než srnka a ulovil v sousedním revíru jelena. Rozhodl se změnit způsob lovu a zavést svého hosta na nejlepší posed. Cestou ho několikrát stavěl na nohy, takže přišli pozdě. Vyhlídnutý desaterák troubil jen kousek od posedu. V polovině žebříku se host opět zlomil. Hajný nevěděl, zda má nejprve zachraňovat zavěšeného pána nebo sledovat plachou zvěř. Ticho setmělého lesa prořezala rána z kulovnice a jelen zůstal v ohni. Lovecký host měl velkou radost. Když se potom na Růžohorkách oslavoval úspěšný lov, tlouštík trochu svému kolegovi záviděl krásnější trofej. Netušil, že šťastný lovec svého jelena nikdy neviděl živého. To zůstalo tajemstvím mezi lovcem a jeho obětavým hajným.

Lesník a oborník z Červeného vrchu Josef Tylš předává po čtyřicetileté službě svůj revír Radku Kracíkovi.

KRKONOŠE

Měsíčník o přírodě a lidech z Krkonoš, Jizerských hor a Podkrkonoší, vydává Správa Krkonošského národního parku, tel. (0438) 285 333, fax 230 95. Objednat lze u PNS, a.s. nebo na adrese redakce: Časopis Krkonoše, Dobrovského 3, 543 11 Vrchlabí.

Návrat od krmelců na Červeném vrchu.

Snad v každé rodině se najde krabička se zapomenutými památkami z cest. Hrst drobných mincí různých měn, několik zažloutlých vstupenek, pár pestrobarevných mušliček, hliníková svátostka z dávné mariánské pouti, kdy byla babička ještě docela malou holkou. Častokrát také plechová hromádka nejrůznějších odznaků. Pravděpodobně i nějaký z Krkonoš. Nad těmi sběratelské srdíčko obzvlášť poposkočí. A hned vám řeknu proč. Historie ražená do kovu má své pány i kmány. Upomínkové předměty patří spíš k těm druhým. Právě proto je těch historických tak málo. Sám pro sebe je dělím do tematických okruhů. Svého času byly módní kovové přívěsky zavěšené na barevné šňůrce na opaskovém poutku kalhot nebo v knoflíkové dírce větrovky. Nejrozšířenější jsou lyžařské amulety, zvané Ullry. Ne náhodou ten skřítek na lyžích s lukem a šípy připomíná kresby dávných laponských lovců z lyžařských encyklopedií. Opravdu je to bůžek patřící do skandinávské mytologie, který se stal patronem lyžařů. Přivezli ho k nám zároveň s lyžemi norští instruktoři v pionýrských dobách lyžování začátkem století. Častokrát je zaměňován s vládcem Krkonoš. To je však velký omyl. Přesto je Krakonoš nejčastějším námětem většiny suvenýrů z hor. Na přivěscích defiluje nekonečná řada podob ducha hor. Od komického lesního muže s vytrčenou brádkou, přejatého z obrazů Moritze Schwinda, přes svalnaté hromobijce s kyjem i bez něj, po dobráckého dědulu ve zmačkaném mysliveckém klobouku. Najdeme tu stylizované podoby nejznámějších Krakonošových soch z Trutnova, Janských Lázní a Hořic, i víceméně zdařilé portréty letitých představitelů Krakonoše - Jindřicha Buchala a Františka Umlaufa. Také na těchto přivěscích byla jejich ochranná moc zdůrazněna větou „Krkonoš - vládce hor - tvůj ochránce“ nebo z němčiny neohrabaně přeloženým rýmem „V horách svých jsem tvým ochráncem“. Valná většina Ullrů i Krakonošů je univerzální a volně navazují na další skupinu, která je už přímo spojena s určitým místem. S realistickou pečlivostí vykreslené dominanty jsou dnes cenným materiálem při studiu původního vzhledu zaniklých bud, přestavěných hotelů či pobořených rozhleden. Neotřesitelný primát mezi nimi drží motivy Sněžky. Na druhé straně nejřidší jsou kompozičně zvládnuté veduty měst. A že se naprosto stejné odrazky vyskytují jak s německým tak s českým textem? Krkonoše byly odedávna dvojjazyčné a obchod je obchod.

Samostatnou kapitolu tvoří turistické štítky na hole. Ještě v dobách nedávno minulých byla fortelná vycházková hůl, pobitá odshora dolů turistickými štítky, nejen oporou na kamenitých cestách hor a viditelnou vizitkou turistické aktivity majitele, ale zároveň, téměř doslova, příručním památníkem. Astronomické počty ohnutých plíšků, té nejlevnější reklamy, slučující všechny předchozí náměty, dnes už nikdo nespočítá. Na popularitě vyhlášených míst se mnohokrát přivilili i majitelé nevýznamných podniků v okolí, jak dosvědčuje například štítek z Aichelburgu. Dostupné suvenýry z cest balancovaly vždycky na hranici kýče. Milosrdný čas jim s odřenými hranami dodává hodnotu dokumentární. Vypovídají mnohé o době svého vzniku. Většinou jsou z poctivého kovu, zhotoveny podle kvalitních předloh. I výrobci bez uměleckých ambicí ctili řemeslo. A prodejci? U většiny z nich jste si mohli zakoupený štítek vlastnoručně přibít na hůl a ještě vám třeba na počkání vyryli do připraveného políčka datum návštěvy. Idyllické časy zpřetrhala válka. Ani následujících čtyřicet let budování „lepších zítřků“ se nevyznačovalo vytříbeným vkusem. Do výroby upomínek se prosadila umělá hmota a všudypřítomná ideologie. Přesto však i ten „hnusný plecháček“ s ozubeným kolem pětiletky a zaklínadlem doby - „Hory patří pracujícím“, který si z odborářských zotavoven odváželi rekreanti v letech padesátých, je dnes také přírůstkem sbírky. Ani v současnosti není nabídka bohatší. Mezi množstvím nevkusných cetek září jako perly výrobky první české továrny na cínové figurky Petra Rýgra. Nemyslím jen na miniaturní autorské figurky Krakonoše nebo rázovité postavičky horáků, podle dobových kreseb z prvního krkonošského průvodce od J. K. Hosera. Stejně dobře se prodávají i řemeslné zdařilé repliky historických přívěsků. Díky, pane továrníku.

Sněžka v budoucnosti

LANOVKA NA SNĚŽKU JE PADESÁTILETÁ

Sběratelé kuriozit znají nejméně sedm různých koláží zachycujících Sněžku v budoucnosti. Jistě šlo spíše o obchodní trik vydavatelů pohlednic, než o skutečné představy našich předků. Fantasii ze začátku 20. století se nejvíce přiblížila stavba lanové dráhy z Pece na vrchol Sněžky.

V dubnu 1947 byla vyměřena první trasa, podle které měla dolní stanice lanovky stát u kapličky v Obřím dole a mezistanice u Obří boudy. Provozní i ochranné důvody nakonec posunuly dráhu blíž k centru Pece pod Sněžkou a na podzim stejného roku byla zahájena stavba lanovky na Růžovou horu v dnešní trase. Materiál byl v prudkém svahu dopravován pomocnou lanovkou, která se osvědčila i o rok později při stavbě druhého úseku z Růžové hory na Sněžku. Nejtěžší operací celé stavby byla doprava a uložení pohonných částí a elektromotorů do strojovny v mezistanici Růžová hora. Pro případ výpadku elektřiny tu byl instalován i dieselový agregát. První, dolní úsek má 19 podpěr, nejvyšší měří 10 metrů. Je dlouhý 1560 metrů a dvousedádkový závěs překoná výškový rozdíl 424 metrů za méně než deset minut. Veřejný provoz na prvním úseku začal 15. ledna 1949, tedy přesně před padesáti lety. Výstavba druhého, horního úseku mezi Růžovou horou a vrcholem Sněžky trvala ještě dalších devět měsíců. První hosté vyjeli až na Sněžku 10. listopadu 1949. Trať druhého úseku končí ve výšce 1595 metrů nad mořem, překonává převýšení 251 metrů a je dlouhá bezmála 2 kilometry. Horní jízda trvá 13 a půl minuty, od nasednutí v Peci pod Sněžkou jste na vrcholu nejvyšší české hory za 25 minut. Celý systém visuté lanovky byl vyroben v Transportě Chrudim na základě zakoupené licence švýcarské firmy Roll'sche Eisenwerke (Von Roll) a pracuje spolehlivě celých padesát let. Za tu dobu vyvezla lanovka až na vrchol Sněžky nejméně 5 milionů hostů, na Růžovou horu jistě mnohem více.

Při jízdě projedete tři klimaticko - vegetační pásma. Celý dolní úsek procházející Růžovým dolem je v montánním stup-

ni s horským lesem. Hned za mezistanicí na Růžové hoře začíná subalpínské pásmo s kosodřevinou, které za sedmnáctou podpěrou lanovky přechází v kamenité hole alpínského pásma. Rozdíl mezi dolní a horní stanicí není jen v úbytku vegetace, ale především až v radikálním snížení teploty. Přesto se někdy v zimě či na podzim stane, že je nahoře tepleji než dole a za takových dnů inverzního počasí bývají i nejkrásnější rozhledy. Největším zážitkem bývá výjezd z údolí plného mraků do prozářené horské krajiny. Jen musíte mít štěstí na počasí. Jak bude na vrcholu Sněžky se dozvíte již v dolní stanici, kde je na tabuli vždy uvedena nejen teplota, ale hlavně síla větru na Růžové hoře i na vrcholu. Vždy si s sebou vezměte teplé oblečení. Vítr je hlavním limitujícím prvkem provozu horního úseku. Když nahoře fouká více než 15 metrů za sekundu, lanovka z bezpečnostních důvodů stojí. Podle směru, síly a nárazovosti větru zkušený lanovkář přesně pozná, kdy je třeba horní a zcela výjimečně i dolní úsek zastavit. To pak musíte z Růžové hory pěšky, ale věřte, že hlavní výškový rozdíl jste již lanovkou překonali. V létě trvá výstup z mezistanice v průměru 40 minut, v zimě o něco déle.

Celkem je na lanovce zaměstnáno 30 lidí. Službu konají i v noci, takže obsluha je na lanovce nepřetržitě celých padesát let. Směny se střídají vždy po dvou dnech a na všech třech stanicích je ve službě celkem deset až dvanáct lidí. Nejtěžší je služba nahoře na Sněžce. Lanovkáři sem musí dorazit a vystřídat kolegy za každého počasí, ať se jezdí nebo kvůli vánici lanovka stojí. Každý z posádky horní stanice prožije na Sněžce celou třetinu roku. Vy přijdete do styku s průvodčím a pokladní, ale stejně náročná je i funkce strojníka, elektrikáře, vedoucího technika a náčelníka. V zimní sezóně je lanovka v provozu denně každou celou hodinu od 8 do 18 hodin, při velkém zájmu i nepřetržitě. Každý lichý týden je v pondělí, kromě svátků a významných dnů, z důvodu údržby zavřeno.

O LYŽAŘÍCH Z PECE POD SNĚŽKOU

Jako i jinde v Krkonoších, první lyže dostali od majitele panství hraběte Rudolfa Czernin-Morzina pro svou potřebu zdejší hajní. Polesný Hugo Voreith se však nikdy lyžovat nenaučil a snad i proto byl později velkým odpůrcem zimních sportů. Ale jejich obrovskému rozmachu stejně nemohl zabránit. Skromné lyžařské začátky v Peci velmi oživil truhlář Franz Mitlöhner z dnešní boudy Pod Studničnou. Jako správný řemeslník vyrazil na vandr do světa. Tam se naučil ohýbat tvrdé dřevo a když se v roce 1903 vrátil, začal vyrábět pravé jasanové lyže. Brzy vytlačily různá ohnutá smrková prkénka či dýhy ze sudů a staly se pod značkou „Mitlöhner Riesenhein“ velmi vyhledávanými. Ve stejné době vznikl z popudu peckých sportovců spolek zimních sportů Aupatal (Úpské údolí). V roce 1904 byla ustavena na schůzi v Hospodě Na Peci místní pobočka Riesenhein (Obří les), která ve stejném roce uspořádala v obci první lyžařské závody pro dospělé. Jen o něco později začaly díky pochopení místního učitele Rudolfa Hoffmanna i dětské závody. Teprve z malých jezdců vyrostli dobří závodníci, kteří se mohli měřit s krkonošskou, českou a později i světovou lyžařskou elitou. A vyrůstají tu dodnes.

Prvním velkým lyžařem z Pece byl Josef Adolf ze Zahrádek, kde později postavil dnešní Čapkovu boudu. Vynikl v běhu na lyžích a v závodě sdruženém, kde se jako první vyrovnal neporazitelným Norům. V roce 1923 se stal mistrem Československa i Německa a v roce 1924 skončil za Seveřany sedmý na první zimní olympiádě v Chamonix. O rok později v závodě sdruženém vybojoval na mistrovství světa stříbrnou medaili. Stal se pro všechny místní kluky velkým vzorem, ale jen Gustl Berauer jej dokázal překonat. Gustl začínal jako sjezdař, až se přes čtyřkombinaci stal skvělým sdruženářem. Byl výborný běžec, ale slabší skokan. Skoky vylepšil teprve pod vedením norského trenéra a v roce 1939 vyhrál jako vůbec první ne Nor mistrovství světa. To byl obrovský úspěch. Je jen škoda, že se velkého úspěchu obyčejného kluka z Krkonoš chopila nacistická propaganda, která předznamenala i Berauerovo neštěstí. Ve válce působil jako lyžařský instruktor a přišel o nohu.

Lyžařský klub Pec vznikl hned v létě v roce 1945. Vždyť většina nových obyvatel si vybrala Pec právě pro lásku k lyžování. I když se tu hned od první zimy závodilo, noví mistři museli teprve vyrůst. Stejně jako v počátcích lyžování bylo nejdůležitější podchytit děti ve školním věku. Byli to učitelé, v Peci Miloslav Sochor, v Janských Lázních Jan Vojtěch a v Mladých Bukách Ivan Hrabě, kteří ve svých školách zavedli „povinné“ lyžování. Díky tomu se děti z východních Krkonoš brzy prosadily mezi nejlepšími v Československu. Ze starší generace to byl sdruženář Wolfgang Berger a sjezdaři Rudolf Fiala, Josef Schaib i Jiřina Hejčmanová z mladších potom bratří Oldřich, Richard a Zbyněk Vořečovští, Miloslava Kubínová, Hana a Dáša Luczkovy, Alena Glázrová, Dušan Porubský, Franta Kolín, Petr Kakeš, Ivan Sochor a hlavně jeho bratr Miloslav Sochor. Ti všichni patřili k naší lyžařské elitě, vyhrávali domácí mistrovské tituly, Miloslav Sochor dokázal

z peckých sjezdovek proniknout do sjezdařské světové špičky.

V polovině sedmdesátých let bylo v Peci pod Sněžkou otevřeno pro místní i přespolní talentované děti tréninkové středisko mládeže. Trenér Antonín Mezera tu vychoval několik mistrů republiky ve všech sjezdařských kategoriích. Někteří se prosadili i na mezinárodní úrovni, například Dita Koulová z Velké Úpy byla druhá na mistrovství světa žáků. I dnes můžete na sjezdovce Javor vidět žáky i juniory při každodenním tréninku. Hlavní pecká železka v ohni jsou nyní dvě místní dívky - Michala Klečková a Kateřina Sittová. Ať jim to frčí.

Hned při začátcích lyžování horalé poznali, že jim zimní sporty mohou pomoci při obživě. Před zavedením lyží hosté do Krkonoš v zimě nejedli a živobytí chudým horským zemědělcům vylepšovali jen letní turisté. Ještě před první světovou válkou se situace obrátila a od těch dob do Pece pod Sněžkou za lyžováním jezdí ve čtyřech zimních měsících mnohem více hostů, než ve zbylé části roku. Lyžování dalo místním lidem práci a často i celoživotní lásku. Asi nepoznáte, že vás v pensionu, v obchodě, na vleku, v lyžařské škole či v servisu obsluhuje mistr či mistryně republiky, popřípadě jiným vavřínem ověřený lyžařský šampion. Ani to není důležité, ale snad vás potěší vědomí, že zdejší lidé lyžovat umí a lyžování rozumí.

Ze Sněžky je krásný kruhový rozhled. Nejúchvatnější scenérii vytváří hluboký Obří důl a strmé srázy protějščí Studniční hory. Až budete stát na vrcholu, dobře si prohlédněte protisvah v ledovcem vytvořené Úpské jámě. Tady se v průběhu třiceti let jezdil lyžařský závod, který svým profilem nemá v České republice obdoby.

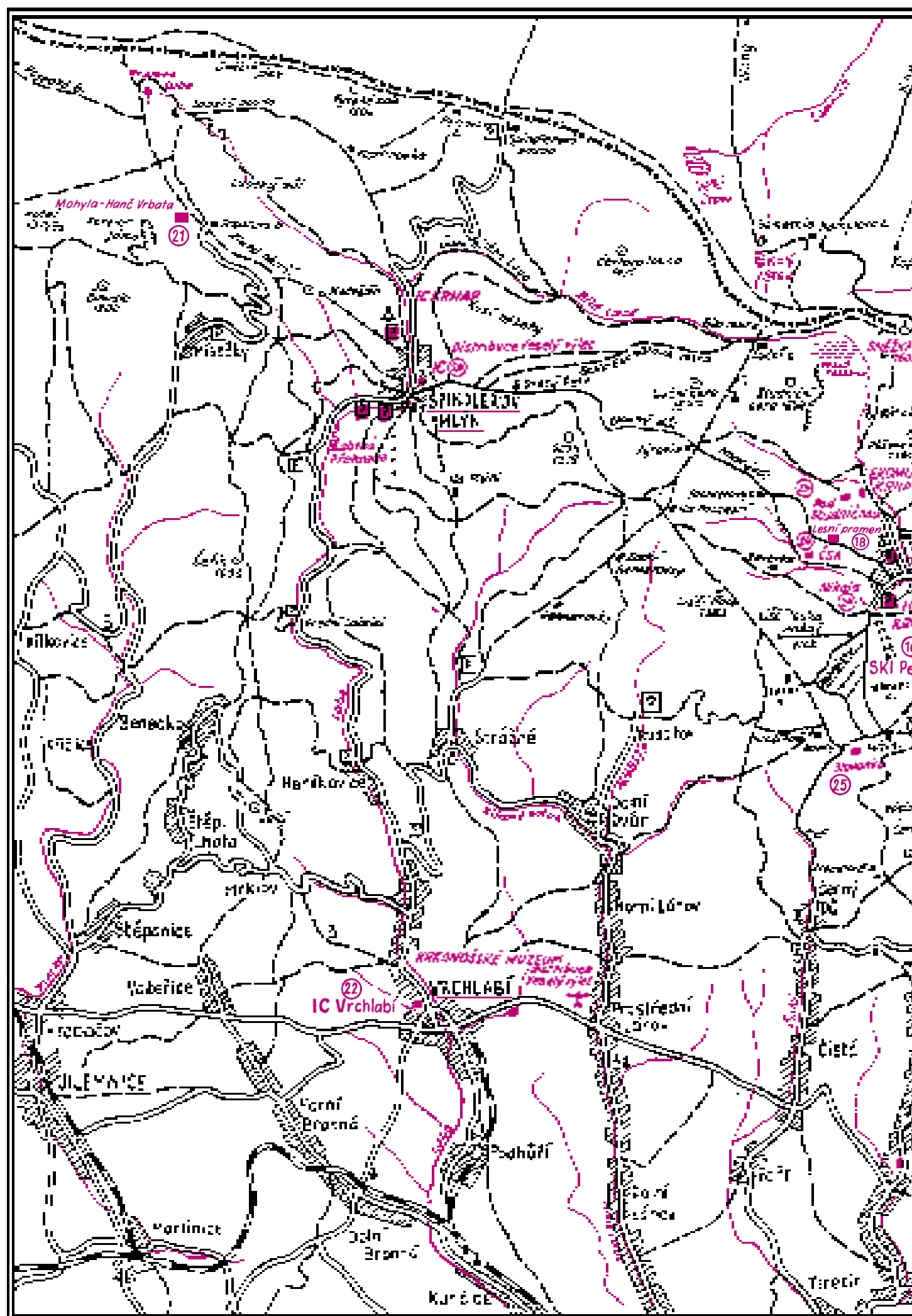
Soutěž, která se jezdila vždy první květnovou nedělí, vymyslel vrchlabský továrník Quido Rotter jun., který společně s hospodářem z Luční boudy Herbertem Beutelem pořádál pod hlavičkou Spolku německých lyžařů všechny ročníky před 2. světovou válkou. První závod se jel v roce 1928 za účasti jedenácti předních krkonošských jezdců z obou stran hor. Vyhrál Gerhard Zinecker z Petrovky a přišli se sem podívat dva diváci. Závod byl více sjezdem, než obřím slalomem a začínal u kamenné mohyly přímo na vrcholu Studniční hory. Po mírném začátku jezdci dojeli na hranu Úpské jámy, kde se sklon tratě prudce svažoval na dno Obřího dolu. Parametry závodu byly úctyhodné: délka 2 kilometry a výškový rozdíl 500 metrů. Willy Möhwald z Vrchlabí jednou letěl z horní hrany celých 50 metrů. To byl na dřevěných lyžích bez ocelových hran úctyhodný výkon, obzvláště když Willy tehdy vyhrál. Květnový termín závodů zakladatelé vybrali i s ohledem na bezpečnost účastníků, protože v pravé zimě je Úpská jáma ohrožována sněhovými převisy a lavinami.

V roce 1934 pořadatelé Májový závod rozšířili o slalom a tím i o alpskou kombinaci. Slalomovou trať stavěli západně od Luční boudy v Údolí Bílého Labe na úbočí Kozích hřbetů. V tu dobu se soutěže staly lidovým festivalem zimních sportů za účasti zahraničních závodníků a stovek diváků (fotografie na straně 27). Od samého počátku sportovci Májový závod ctili jako ukončení lyžařské sezóny ve stylu dnešního „Posledního mazání“. Proto sem například v roce 1936 po olympijských hrách v GA-PA kvůli závodění i zábavě přijela lyžařská esa jako čtrnáctinásobná mistryně světa, olympijská vítězka ve slalomu a kombinaci fenomenální německá slalomářka Christl Cranzová, olympijský vítěz ve stejných disciplínách Franz Pfürer, pozdější mistr světa Rakušan Pepi

Jennewein. V Obřím dole se předvedli i skvělí sjezdaři Guzzi a Heli Lantschnerové z Innsbrucku, kterým se podle červených svetrů říkalo „rudí ďáblové“, zástupci slavné lyžařské školy z Kitzbühlu s Jackem Lacknerem i nejlepší krkonošští jezdci v čele s bratry Gustlem a Otto Berauerovými.

Hned po druhé světové válce byla tradice závodu obnovena. První slalom a sjezd se jel ve dnech 4. a 5. května 1946 pod novým jménem Závod 5. května. Tehdy zvítězili osminásobná mistryně Československa Růžena Beihauerová a reprezentant Luboš Brchel. Závod pořádali Lyžařský klub Pec spolu se Svazem lyžařů RČS a až v roce 1948 se jim podařilo přivést na start i jezdce z Rakouska. V nově pojmenovaném Závodě osvobození vyhráli českoslovenští mistři Alexandra Nekvapilová a Antonín Šponar, Rakušané skončili druhí. V důsledku politických změn to byla mezinárodní účast poslední. V dalších patnácti letech noví organizátoři z Lyžařské sekce okresního výboru ČS tělovýchovy v Trutnově pořádali jarní lyžařské klání kvůli sněhovým podmínkám už v dubnu a několikrát i mimo Obří důl. Poslední Závod osvobození se měl jet počátkem 60. let na svazích nad Modrým dolem, ale kvůli sněhové vánici byl těsně před startem zrušen. Družstvo žen se spolu s později slavným Miloslavem Sochořem, který tu v žákovských letech jezdil předjezd, vydalo kolem kapličky k Luční boudě. Všichni ve vánici zabloudili, několikrát stáli na sněhových převiscích nad Obřím dolem, až je po šesti hodinách značně vysílené našlo záchranné družstvo Horské služby.

Dnes je oblast Úpské jámy v první zóně národního parku a lyžování tu není dovoleno. V Peci pod Sněžkou vznikly moderní lyžařské vleky a sjezdovky a jen málokdo tuší, kde všude se dříve závodilo. O to cennější jsou staré odznaky, letáky a dokonce zrcátka s vyznačenou trati květnového závodu cennou součástí každé sbírky krkonošských památek. U příležitosti závodů vyšlo i několik různých pohlednic, na kterých je vidět, kudy se naši předchůdci nebáli na obyčejných dřevěných lyžích pustit. Tu z roku 1936 jsme pro vás přetiskli.

VÝCHODNÍ KRKONOŠE
OST RIESENGEBIRGE
ZIMA-WINTER 1999

- [illegible]

JAVOR**KLONDIKE**

POZOR ROLBA!

NECHYTEJ NA TRASE UNAŠEČ

NELYŽUJ MIMO SJEZDOVKU

DÍTĚ POUZE NA LYŽÍCH

LYŽE VE SMĚRU

NEDÁVEJ UNAŠEČ MEZI NOHY

PŘI PÁDU RYCHLE USTUP

ŘÁDTE SE DO DVOJIC

TECHNICKÝ SNÍH**POPRVÉ V PECI POD SNĚŽKOU**

Péče o sjezdovky nezačíná až s prvním sněhem, ale uprostřed léta. Všechny lyžařské terény v areálu SKI Pec jsou pravidelně upravovány speciální mulčovací sekačkou. Ta má náhon na všechna čtyři kola a tak zvládne i nejprudší místa. Díky tomu na sjezdovkách v Peci začíná lyžařská sezóna a kvalitní lyžování i na několika centimetrech sněhu. Tuto zimu už 7. listopadu 1998.

Úplně poprvé se v Peci vyrábí na sjezdovce Javor technický, tedy umělý sníh. Na pěti odběrných místech se moderní sněhová děla napojují na zdroj vody a při mrazivém počasí dokážou rozstříkat vodu tak jemně, že se mění na sníh. Dělo se přemísťuje po sjezdovce, až se zasněží požadovaná plocha. Další novinkou je nejmodernější rolba s přední frézou, která dokáže přefoukat vyrobený sníh na větší plochu či na vydřená místa. Tím se zlepšily úseky sjezdovek s největší koncentrací lyžařů, například dojezdy a nejprudší polohy svahů. Oba lyžařské vleky Javor pravděpodobně slouží poslední zimu. Při přestavbě tu bude zároveň zavedeno rozsáhlejší zasněžování a také osvětlení pro večerní lyžování.

Denní návštěvníci, kteří přijeli lyžovat do areálu SKI Pec, nejčastěji využívají parkoviště Zelený Potok. Odbavování na všech třech parkovištích v Peci pod Sněžkou je napojeno na počítač. Před vjezdovou závorou zmáčknete tlačítko na výdejním stojanu. Vydaný lístek s vyznačeným datem, časem i místem parkování dobře uschovejte. Z parkoviště vede jediný výjezd přes odbavovací závoru, u které vám obsluha na základě předloženého parkovacího lístku vydá po proplacení počítačem vystavený řádný daňový doklad. Zaplatíte za každou započatou hodinu podle ceníku parkovného. Novinkou je bezplatný zkušební provoz skibusu, který jezdí v době od 8 do 17 hodin mezi Velkou Úpou a lyžařským vlekem Javor a mezi hotelem Horizont a Javorem. Na větší vzdálenost vás odveze i přiveze skibus - 4x4 taxi (tel. 0603 476112).

Informace o provozu lyžařského střediska a stavu sjezdovek získáte i prostřednictvím počítačové sítě Internet pod adresou www.krkonose-net.cz/pec. Denně je od 8.00 do 8.30 na televizním kanále ČT2 vysílána v přímém přenosu Panoramatická kamera se záběry z hlavních lyžařských center, tedy i z Peci pod Sněžkou. Je tu dobře vidět nejen vysněžení sjezdovek, ale také aktuální počasí i na hřebenech hor. Záběry jsou doplněny titulkami s údaji o teplotě, rychlosti větru, výšce sněhu a provozu lyžařského areálu.

Lyžařský areál SKI Pec patří mezi nejlepší lyžařské sjezdové terény v České republice. Jedenáct vleků o celkové délce téměř 7500 metrů přepraví 8100 lyžařů za hodinu. Různé náročné a dlouhé sjezdovky jsou před každodenním provozem perfektně upraveny třemi moderními rolbami. V lyžařském areálu je odbavovací systém s magnetickými kartami, který umožňuje volbu různých druhů jízdenek a zároveň lyžování na kterémkoli zdejších vleků. Pro večerní lyžování s umělým osvětlením, které je v ceně denní jízdenky, jsou v provozu vleky Zahrádka III a ESO na Vysokém Svahu, podle zájmu až do 21 hodin.

V areálu najdete úschovnu zavazadel a lyží, veřejné záchody, skiservis a půjčovny lyží, rychlá občerstvení i restaurace. Všechny sjezdovky jsou při provozu vleků pod dohledem Horské služby. V celém areálu je dobrý signál mobilních telefonů sítě Paegas a Eurotel.

 Fitness	Hlavní sezóna 24. 12. 1998 - 5. 4. 1999		Mimo sezóna 15. 11. 1998 - 23. 12. 1998 6. 4. 1999 - 2. 5. 1999	
	dospělí	děti	dospělí	děti
1 jízda	40	40	40	40
dop. 9 - 13 hod.	220	170	170	120
od 11 hod.	320	220	290	190
od 12 hod.	290	200	260	170
od 13 hod.	270	180	230	150
od 14 hod.	250	170	210	140
večer 16-21 hod.	140	120	140	120
1 den	350	250	320	220
2 dny	610	370	510	320
3 dny	850	490	690	400
4 dny	1080	620	860	480
5 dnů	1290	740	1020	550
6 dnů	1450	830	1160	620
7 dnů	1600	910	1270	680
5 ze 6	1350	800	1080	610
6 ze 7	1500	890	1220	680
sezóna	6000	4000	6000	4000

Poznámka: Ceny v Kč a včetně DPH, děti do 10 let, senioři od 70 let. Možnost zakoupení jízdenky na kterýkoliv den (předprodej). Pokladny jsou otevřeny 15 minut před zahájením provozu, na sezónní skipas potřebujete vlastní fotografii, provozovatel vleků si vyhrazuje právo uzavřít vleky a sjezdovky při provozních poruchách, nadměrné rychlosti větru, výpadku elektřiny a podobně (v těchto případech nevzniká právo na vrácení jízdného). Zákaz lyžování mimo upravené sjezdovky není svévolným omezením lyžařů, ale nezbytným opatřením pro obnovu lesa v okolí sjezdovek (především na Javoru a Hnědém Vrchu).

1 Javor I

- samoobslužný vlek s teleskopickým unašečem pro 1 lyžaře, délka 1019 m, převýšení 246 m, kapacita 900 osob/hod., středně náročná sjezdovka

2 Javor II

- vlek s obsluhou, unašeče pro 2 lyžaře, kap. 560 os.

3 Hnědý Vrch

- samoobslužný vlek s unašeči pro 2 lyžaře, délka 1194 m, převýšení 315 m, kap. 1100 os., středně náročná sjezdovka

4 Vysoký Svah (Smrk)

- vlek s obsluhou, unašeče pro dva lyžaře, délka 812 m, převýšení 150 m, kap. 870 os., snadná sjezdovka

5 Zahrádky I

- vlek s obsluhou, unašeče pro 2 lyžaře, délka 895 m, převýšení 225 m, kap. 670 os., středně náročná sjezdovka

6 Zahrádky II

- samoobslužný vlek s teleskopickým unašečem pro 1 lyžaře, délka 380 m, převýšení 80 m, kap. 560 os., středně náročná sjezdovka

7, 8 Klondike I a II

- samoobslužné vleky s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 360 m, převýšení 60 m, kap. 560 os., snadná sjezdovka

9 Zahrádky III (U lesa)

- samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 350 m, převýšení 60 m, kap. 560 os., snadná sjezdovka, večerní lyžování

10 Na muldě

- samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 550 m, převýšení 100 m, kapacita 800 os., středně náročná sjezdovka

11/ ESO - samoobslužný vlek s teleskopickými unašeči pro 1 lyžaře, délka 320 m, převýšení 115 m, kapacita 620 os., středně náročná sjezdovka, večerní lyžování.

SKI Pec a.s., Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, ředitel František Vambera, tel. informace (0439) 96 2380 (796 280), vedení areálu 96 2475 (nové 796 375), 96 2385 (796 285), fax 96 2498 (796 498), provozní doba 9 - 16 hodin, od 15.2.1999 do 16.30, www.krkonose-net.cz/pec.

MEZI PECÍ POD SNĚŽKOU A ŠPINDLEROVÝM MLÝNEM

Úplně nejsnadněji se mezi dvěma lyžařskými centry na běžkách přesunete po klasické trati přes Liščí horu. Ještě rychleji to zvládnete, když velkou část stoupání překonáte lyžařským vlekem Hnědý Vrch, od jehož horní stanice je to na Liščí louku a pak Liščí horu jen kousek cesty. Od Bufetu Na rozcestí pojedete přes Klínové boudy horní, zimní cestou v upravené stopě až na Pláň. Dolů do Špindlerova Mlýna sjedete po modré, turistické sjezdovce.

Ne každý spěchá, proto můžeme zvolit sice delší, ale mnohem zajímavější trasu. Z Pece pod Sněžkou vystoupáme od Javoru po zásobovacích cestách k osadě Hnědý Vrch. Od hotelu Banka se dáme doleva po široké svážnici, která nás provede nad Zeleným dolem s krásným výhledem na hlavní krkonošský hřeben až k luční enklávě Severka (hospoda s medvědí mlékem). Dál zeleně značená úzká cesta dlouho stoupá zalesněným úbočím Liščí hory až k Bufetu Na rozcestí (samoobslužný bufet). K Výrovce (restaurace) pojedeme pohodlně po vrstevnici, zato výstup do sedla Luční hory bývá často kvůli zmrzlému sněhu a silnému větru nepříjemný. V sedle se zavátou kapličkou se dlouho nezdržíme a rychle sjedeme k Luční boudě. To je vždy dobré místo ke krátké zastávce, v přízemí byl obnoven starý bufet. Dál jedeme podél tyčového značení směrem k Malému Šišáku. Tato zajímavá cesta přes velkou Čertovu louku je otevřená jenom v zimě a za dobrých sněhových podmínek. Přejedeme státní hranici a po polské straně hlavního krkonošského hřbetu sjedeme ke Špindlerovce (restaurace). Ještě chvíli pojedeme po hraniční cestě, než těsně před Petrovkou uhneme doleva k Moravské boudě. Odtud sjedeme po hlavní cestě přes Davidovy boudy do Špindlerova Mlýna. Téměř celodenní túra je stejně náročná i v opačném směru. Vyhýbá se nebezpečným lavinovým svahům a ledovým srázům. Takovými místy jsou při tuhých zimách mezi Pecí a Špindlerovým Mlýnem především Dlouhý důl a Údolí Bílého Labe.

PENSION LESNÍ PRAMEN

Největší částí centra města Pec pod Sněžkou je Velká Pláň, s dominantním hotelem Horizont a pestrou škálou větší-nou původních horských domů. Úplně nahoře, při cestě vedoucí k Richteroým boudám a dál k Výrovce a Luční boudě najdete moderní pension Lesní pramen. Je odtud krásný výhled na zimní středisko i sjezdovky Javor, Zahradky a Hnědý Vrch. Rodina Libora Vodseďálek poskytuje již několik let kvalitní služby, které ocení nejen rodiny s dětmi, ale i sportovní skupiny a jiné party. Lesní pramen nabízí po celý rok 2, 3 a čtyřlůžkové pokoje. Celková kapacita domu je maximálně 35 lůžek, ale k pensionu nově patří i sousední bouda Pod lesem, čímž se výrazně zvyšuje vaše možnost získat tu ubytování i v hlavní sezóně. Pokoje v obou domech jsou vybaveny sprchou nebo vanou a toaletou. Večeře založená především na jídlech české kuchyně se skládá z polévky, hlavního chodu a salátu či kompotu. Snídaní dostanete ve formě švédského stolu. Vedle nekuřácké jídelny se satelitní TV najdete bar s točným pivem z Krušovic.

Libor Vodseďálek svým hostům poradí s programem a podle zájmu dohodne lyžařského instruktora či půjčení lyžařského vybavení a ještě se slevou. Saně a dětské boby jsou k dispozici přímo v boudě. K Lesnímu prameni zajedete autem po celý rok, pouze při větších přivalech sněhu budete muset před výjezdem na vlastní vyfrezované parkoviště nasadit sněhové řetězy. Cena vašeho pobytu se nezvyšuje o parkovné. Letní hosté se mohou kromě krásné okolní přírody (jen kousek odtud začíná vycházka do malebného Zeleného dolu) těšit i na posezení na terase pod slunečníky s kávou, českými buchtami, borůvkovým koláčem či pohárem. Je tu i malý bazén.

Pension Lesní pramen, Pec pod Sněžkou čp. 156, PSČ 542 21, provozuje Libor Vodseďálek, tel., fax: (0439) 96 2348 (nové 796 248), 0601 241175, nabízí ubytování (celkem 35 lůžek) s polopenzí, česká kuchyně, bar, satelitní TV, všechny pokoje se sprchou či vanou a WC, vlastní parkoviště přímo u objektu. Domluvíte se i německy a anglicky.

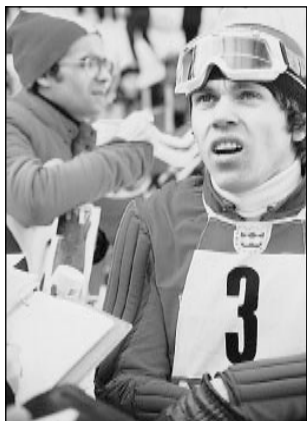
MEDVĚDÍ MLÉKO NA SEVERCE

Je tomu už přes padesát let, kdy Dr. Votava přezdívaný Fixin přišel zcela promrzlý do horské boudy Severka a požádal pana domácího Václava Luczku o pomoc: „Václave, svař mi mlíko, dej do něj kus medu a velkého řtana rumu!“ Medicína zabrala a od té doby je Severka známá nejen borůvkovými poháry se šlehačkou, ale hlavně medvědímlékem neboli medvědem, jak nápoj horský hospodář Václav Luczka pojmenoval. A když býval v dobrém rozmaru, přidával ještě pro potěšení hostů další podrobnosti: „Tady na našich loukách roste vzácná, bílé kvetoucí orchidej, vstavač mužský. Naše krávy vstavače mužské i s dalšími bylinami spasou a vono se to přeneso do toho mlíka a má to skvělý účinky“. Hlavně muži po takové řeči objednávali specialitu ve zvýšené míře a na Severce vzpomínají na hosty, kteří za odpoledne zvládli i dvanáct medvěďů. A večer zavítali znovu.

Pekař Václav Luczka přišel do Pece v roce 1945, pak vařil na boudě Máma, ale brzy zatoužil po změně. Několik dní chodil po horách, až došel na Berauerberg. Hned věděl, že našel nový domov. Takové panoráma se Sněžkou a Studniční horou uprostřed nikde jinde neviděl. Zdejší chalupy byly po odsunu Němců prázdné, tak dvě koupil. Tu větší s velkou verandou i chlívem pojmenoval Severka a brzy se podle ní začalo stejně říkat celé strání. Jednou sem zašla na borůvkový pohár slečna Marie a zůstala 40 let. Chovali 5, 6 ale i 12 krav a vždy jim po odvedení povinných dávek zbylo dost mléka a smetany pro hosty. Naučili se sem chodit rekreanti z širokého okolí. A přestože Luczkům minulé režim velice nepál, horská farma Severka přežila a hosté sem chodí dodnes. Václav Luczka dělal dlouhá léta šlehačku ručně, protože tu nebyla elektřina, prý ji za tu dobu našlehal kopec větší než je Sněžka. Pro otrlejší hosty zavedl nápoj Grizzly. Je stejný jako medvědí mléko, jen poměr rumu a mléka je v něm obrácený. Dnešní sortiment chalupy zahrnuje také rychlé občerstvení, párky, tlačenko, přesnídávkové polévky, točené i lahvové pivo.

O Severce, hostech a zdejších hospodářích by bylo možné navprávit knihy. Jednu před léty napsal Vladimír Škutina. Měla se jmenovat Severka jde do důchodu, ale aby neměl Václav Luczka ještě větší problémy s komunistickou policií, vyšla nakonec kniha v exilu pod názvem Polárka jde do důchodu. Kromě spisovatele Škutiny, který se na Severce i ženil, sem jezdili a dosud jezdí nejrůznější významní hosté. Například ministr Pražského jara Jiří Hájek, hned po 2. světové válce Rudolf Slánský se svou „spikleneckou bandou“, ještě před emigrací publicista a zpravodaj Karel Kyncl, členové Vltavského klubu s olympionikem Janem Felixem Brzákem a již zmíněným Dr. Votavou - Fixínem. Ten jediný, dnes více než devadesátiletý, ze staré party zůstal. Hospodářka Marie Luczková, které i přátelé říkali naše bába, se dožila nejen návratu dcery Hanky Veselé - Luczkové do rodné chalupy, ale i konce Absurdistánu. Václav Luczka umřel stejně jako jeho přítel Škůta v roce 1995, prý se na tom už před mnoha roky při jedné oslavě dohodli.

Dnes se medvědí mléko podává na různých místech Krkonoš, ale věřte, že to jedině pravé dostanete na Severce, vysoko nad Pecí pod Sněžkou. Atmosféra ve veliké zasklené verandě a v roubené světnici s kachlovými kamny se vždy vyvine podle nálady hostů i domácích, nikdy se nedá předvídat předem. Ale platí, že zvýšený počet skolených medvěďů pomůže rozjasnit oči a rozežhát srdce. Na to se ze staré společné fotografie dívají Václav a Marie. Svěrázná chalupa - ani hospoda, ani bufet, ani domácnost je otevřená pro běžkaře, sjezdaře a chodce skoro stále zhruba od 10 do 17 hodin.

Míla Sochor v cíli olympijského závodu v Innsbrucku v roce 1976.

Jen málokdo ví, že rodina lyžaře Miloslava Sochora má v Peci pod Sněžkou kořeny sahající do doby osídlování Krkonoš. Jeho otec sem sice přišel až v roce 1950, ale maminka se tu narodila ve smíšeném manželství. Miloslavův děda Josef Vyskočil, kterého pečťi znali jako pošťáka i aktivního lyžaře, si v roce 1930 vzal dívku z německé rodiny Dixů. Horští zemědělci Dixové se v osadě Zelený Potok usadili snad již v 16. století. Možná i proto se Miloslav Sochor mladší po velké lyžařské kariéře zase vrátil domů.

Když v druhé polovině padesátých let řídící učitel Miloslav Sochor zavedl pro své žáky ve škole v Peci pravidelné lyžování jistě netušil, že právě jeho starší syn Miloslav se stane sjezdařem světové extratřídy. Než se Míla, jak oběma Sochorům místní lidé dodnes říkají, stal rovnocenným soupeřem jezdců jako byli Gustavo Thoeni, Piero Gros, Franz Klammer, Hans Hinteroser, Willy Frommelt, bratři Phil a Steve Mahrové, Bojan Križaj i legendární Ingemar Stenmark, lyžoval skoro patnáct let převážně na krkonošských sjezdovkách. Začal pod vedením otce a Oldřicha Vořechovského s ostatními dětmi na mírných loukách tehdy nezastavěné Malé Pláně v centru Pece pod Sněžkou, ale brzy přešly na protější prudký svah Rosnička u boudy Orlík. Tam měl lyžařský oddíl Slovanu Pec vlastní vlek a mladí lyžaři tu trávili každou volnou chvíli. Lyžování je velmi bavilo a proto se brzy zlepšili natolik, že začali vyhrávat nejprve školní závody a později již řádné lyžařské soutěže. Na okresních a krajských přeborech se Míla svým vrstevníkům vyrovnal, občas závody vyhrál, ale vždy se umisťoval na předních místech. Velký zlom nastal po vzniku „sportovky“ vedoucí k založení tréninkového střediska mládeže. Tady se sešli nejtalentovanější mladí lyžaři z Krkonoš a pod vedením profesionálních trenérů Jiřího Vlčka a později Miloše Vavřína začali řádně trénovat. Pravidelné tréninky a jízdy ve slalomových brankách sice ukončily bezstarostné volné lyžování a tím vlastně i Mílovo dětství, ale přinesly mu i výrazné zlepšení.

Poprvé vyjel na závody do Alp v roce 1968. Neoficiální mistrovství Evropy juniorů vyhrál tehdy mladý Ital Gustavo Thoeni. Ten se brzy prosadil ve světových soutěžích, Míla Sochor musel ještě počkat. Sjezdové lyžování v centrálně řízeném československém sportu bojovalo o existenci. V amatérských podmínkách nemohli naši lyžaři v silné konkurenci alpských borců uspět. Na mistrovství světa ve Val Gardeně v roce 1970 osmnáctiletý Míla Sochor dostal od prvního Karla Schranze ve dvoukolovém obřím slalomu dvacet vteřin. Tehdy byly tratě skoro o polovinu delší než dnes a po dvouminutové extrémně těžké jízdě Miloslav vyčerpaním v cíli skoro neviděl. Přes neúspěch na MS se stále zlepšoval. Stal se naším sjezdařem č. 1 a začal se otkrávat na závodech Evropského, později i Světového poháru. Jeho úspěch na mistrovství světa ve Svatém Mořici v roce 1974, kde obsadil v kombinaci čtvrté místo, přesvědčil funkcionáře, že i naše sjezdové lyžování může být dobrou propagandou socialistického sportu. Proto na krátké čtyři roky otevřeli svazovou pokladnu i pro sjezdaře. Zlepšily se podmínky reprezentačního družstva, které častěji vyjíždělo na světové závody,

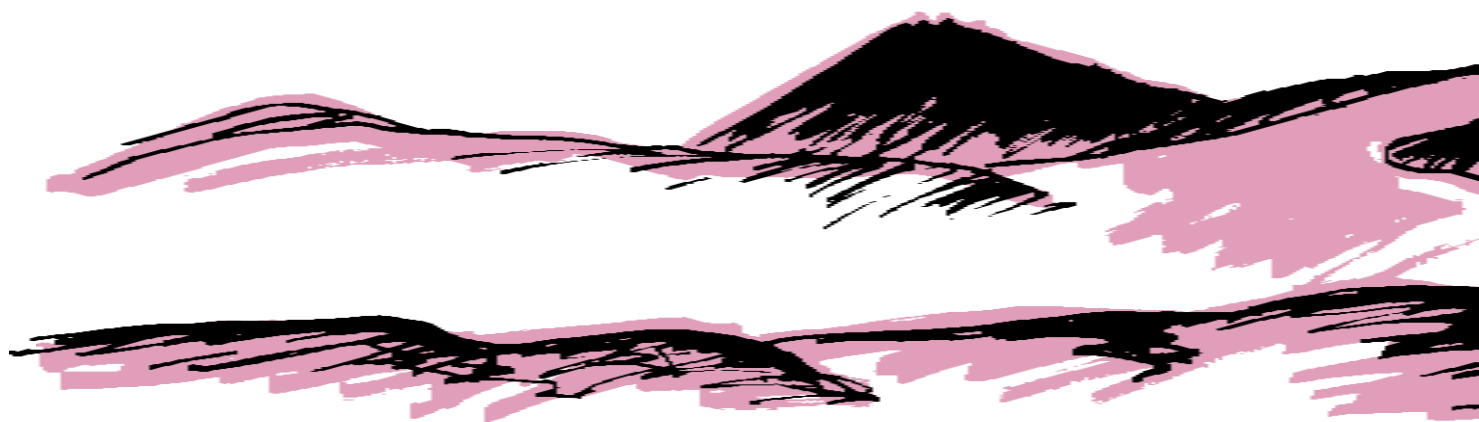
vznikla nová střediska pro mladé lyžaře. Míla toho využil a už v roce 1976 vyhrál celou soutěž Evropského poháru v obřím slalomu a celkově v této soutěži skončil třetí. Ve své nejlepší disciplíně, obřím slalomu, pravidelně startoval v první patnáctce na závodech Světového poháru, kde začal bodovat za umístění do desátého místa. Jezdil však i slalom a sjezd na nejtěžších alpských sjezdovkách. V březnu v roce 1977 se konečně dočkal. Ve švédském zimním středisku Åre v závodech Světového poháru konečně vystoupil na stupně vítězů. V domácím prostředí vyhrál tehdy neporazitelný Ingemar Stenmark, na druhém místě byl Rakušan Klaus Heidegger a Míla skončil těsně třetí. Gustavo Thoeni se musel spokojit se čtvrtým místem.

Ani takový senzační výsledek v závěru sezóny nedokázal zabránit opětovnému zavedení diskriminace sjezdového lyžování v podobě finančních škrtů centrálou tělovýchovného svazu. Zanikala střediska, omezeny byly i podmínky v reprezentaci. V roce 1981 přestal sedmnáctinásobný mistr Československa Miloslav Sochor závodit. Vrátil se do rodné Pece pod Sněžkou a deset let trénoval mladé lyžaře. Po revoluci trénoval juniorskou reprezentaci a čtyři roky dokonce mužskou reprezentaci jedné alpské země.

Nyní se Miloslav Sochor v Peci pod Sněžkou věnuje podnikání. Je spolujednatel několika malých lyžařských vleků a vede peckou část vyhlášené krkonošské lyžařské školy Ski Špindl. V této firmě se po letech sešel se svým reprezentačním kolegou, vynikajícím slalomářem Bohumírem Zemanem ze Špindlerova Mlýna. Spojují je nejen roky strávené při společných trénincích a závodění, ale i nejlepší výsledky v poválečném československém mužském sjezdovém lyžování. Jenom tito dva borci z Krkonoš se dostali na „bednu“ ve Světovém poháru a jejich umění i sláva dodnes obohacují krkonošské sjezdovky.

Zpráva ČTK, 21. 3. 1977: Československý reprezentant Miloslav Sochor (vpravo) dosáhl ve švédském Åre vynikajícího úspěchu v obřím slalomu započítávaném do Světového poháru sjezdařů. V náročné konkurenci skončil na třetím místě za domácím závodníkem Ingemarem Stenmarkem, vítězem letošního ročníku SP a Rakušanem Klausem Heideggerem.

Špindlerův Mlýn je se třemi sedačkovými lanovkami, dvaceti vleky a 25 kilometry upravovaných sjezdovek největším lyžařským střediskem v České republice. Je tu zaveden jednotný odbavovací systém časových jízdenek s čárkovým kódem. Sjezdovky ve Svatém Petru a letos nově i na Medvědině jsou dosněžovány umělým sněhem. Každý den od 8.30 do 9 a v 18 hodin mohou vyjet lanovkou Na Pláš i na Medvědině běžkaři za poloviční cenu. Rolby ze SKI areálu upravují nejméně dvakrát týdně běžecské tratě kolem Přední Planiny. Denně od 8.30 do 16.30 hodin v hodinovém intervalu vyjíždí autobus po horské silničce ke Špindlerově boudě ve Slezském sedle až do výšky 1200 metrů nad mořem. Odtud vyráží běžkaři na hřebenové túry, novinkou je sněžným skútem upravovaná sáňkařská dráha od Moravské boudy do Špindlerova Mlýna. Sáňky vám půjčí například v ROSSI sportu či v Pavilonu Sport Kraus v centru města. Hlavní lyžařské svahy ve Svatém Petru a na Medvědině jsou propojeny skibusem, ve městě jezdí i pravidelná městská doprava.

V zimě svůj program ve Špindlerově Mlýně obohatíte návštěvou čtyř krytých plaveckých bazénů v hotelu Arnika, Horal, Astra a Harmony, kde jsou také haly pro tenis, squash a sportovní střílnice. Zimní okružní vyjíždky v saních tažených koňmi vedou ze středu města od hotelu Nechanický. Nejsou-li velké přívally sněhu, je Letní bobová dráha poblíž hotelu Harmony v provozu i v zimě. Usednete do vozíku pro jednu až dvě osoby a vlekem vyjedete nahoru na start 1400 metrů dlouhého tobogánu. Jízda korytem z nerezového plechu je snadná a bezpečná, protože rychlost regulujete účinnou brzdou. Máte-li odvahu, vyzkoušejte létání na kluzákovém padáku neboli paragliding. Nad Špindlerovým Mlýnem poletíte spolu s profesionálním instruktorem na tandemovém padáku. Novinkou jsou lety na padáku s motorem. Školu paraglidingu a tandemové létání provozuje Czech Fly (tel. 0602 730557 Aleš Kočí) i v Pecí pod Sněžkou, Harrachově a Rokytnici nad Jizerou.

Turistické informační centrum (TIC, telefon (0438) 936 56, fax 939 89) najdete v budově městského úřadu ve Špindlerově Mlýně, je otevřeno denně od 9 do 17 hodin s polední přestávkou od 11.30 do 12.30 hodin. V českém, německém, anglickém a ruském jazyce tu získáte informace o městě, turistice, lyžování, čerstvé zprávy Horské služby a Správy KRNAP. Při návštěvě podává TIC rovněž informace o možnosti ubytování. Vedle propagačního materiálu jsou k dostání mapy, průvodce, pohlednice i drobné suvenýry. TIC spravuje i nonstop informační telefonní linku 048 5225980, kde pomocí tlačítkového telefonu volíte jazyk a okruh požadovaných informací včetně těch o ubytování všech kategorií.

SKI KLUB ŠPINDL JEDE

Zakladatelé dnes nejúspěšnějšího lyžařského klubu v České republice si od začátku vytkli jasný cíl - vychovávat mladé lyžaře, kteří se dokáží prosadit ve světové konkurenci. Po osmileté existenci klubu musíme říci, že se jim to daří. Jejich jezdci patří ve všech kategoriích k naší špičce a v žákovských mezinárodních závodech se pravidelně umísťují do desátého místa. Výsledky nejsou náhodné. Hlavní trenér a prezident klubu Bohumír Zeman ví z vlastní zkušenosti, že děti které chtějí uspět, musí lyžování (a školu) podřídit vše. Sám byl našim nejlepším slalomářem a elitním jezdcem Světového poháru. Jeho svěřenci, kteří jsou kromě Špindlerova Mlýna také z Hradce Králové, Nové Paky i Prahy, plní celoroční tréninkový plán, v němž je kondiční soustředění, letní a podzimní lyžování na ledovci a v zimě každodenní trénink ve slalomových brankách.

Z padesáti členů klubu je asi 40 závodníků, zbytek jsou trenéři a organizátoři. Ski klub Špindl totiž nejenom závodí, ale také pořádá významné sportovní podniky. V lyžařském areálu ve Svatém Petru jste ve dnech **5. až 6. prosince 1998** mohli sledovat závody slalomu žen Evropského poháru. Díky vhodnému termínu závodí pravidelně ve Špindlerově Mlýně 7 až 8 žen z první patnáctky světové elity. V prosinci se tu jedou další tři závody mužů a žen z FIS série. Pobavit se přijďte **30. prosince** na Předsilvestrovskou show, která končí vždy až pozdě večer při umělém osvětlení. Vedle lyžařů sjezdářů tu uvidíte i akrobata na lyžích Aleše Valentu, který na olympiádě v Naganu skončil ve skocích na fantastickém čtvrtém místě. Jestli se vám ukázky lyžování s hlavou dolů zalíbí, přijďte do Špindlerova Mlýna i **22. a 23. ledna 1999**. Ski klub pořádá Evropský pohár ski akrobatů a v kategorii jízdy v extrémních bouřích se očekává účast špičkových jezdců. O měsíc později, **27. a 28. února** tu budou v rámci Českého poháru závodit na U rampě, ve slalomu, v obřím i v paralelním slalomu naši nejlepší snowboardisté. Jezdci Ski klubu Špindl se neusilovněji připravují na **23. až 26. března**, kdy se v rámci Juniorkritéria poměří se zahraniční juniorskou elitou. Divácky atraktivní je i poslední akce sezóny **27. - 28. 3.** - Špindl SKI TOUR 99. V paralelním K.O. slalomu se předvedou nejen špičkoví zahraniční závodníci, ale i známé osobnosti z české politiky a společenského života. Z uvedeného je jasné, že Ski klub Špindl je představitelem nejen vrcholového lyžování, ale i lyžařské zábavy. Přijměte jejich pozvání.

HANČ, VRBATA A MOHYLA

Jednou bylo dost špatné počasí a nikomu se na hřebeny nechtělo. Ovšem vedoucí významné krkonošské organizace ve Špindlerově Mlýně věděl, že práce se na Medvědině musí provést se stůj co stůj. Zavolal si svého podřízeného a začal mu předávat úkoly. Ten jenom zbledl a pronesl zoufale: „Šéfe, to po mně nemůžete chtít, vždyť tam je hrozná čína. Nechci dopadnout jako ti tři chlapi na Zlatáku“. Vedoucí se zeptal jaké tři chlapy myslí. „No přeci Mohyla, Hanč a Vrbata!“ Teď naopak zbledl vedoucí. On si snad ze mě dělá blázny, to přece nemůže myslet vážně. Pravda, není na horách dlouho, ale tenhle příběh přece zná každý a nemusí být ani z Krkonoš. Pracovník na svou obhajobu ukázal mapku a na ní křížek: „Podívejte tady to je, MOHYLA HANČ A VRBATA“.

Příběh o tragédii a hrdinství lyžařů byl popsán v článkách, v knihách a byl i zfilmován. Ve své době byl hodně diskutován, domýšlen a zpolitizován. Ještě v současnosti lidem připomíná, jak se nevyplácí hory podceňovat. Pro nás sportovce může být také výzvou k celodenní túře.

Několikanásobný mistr zemí Koruny české Bohumil Hanč, ověnčený i zahraničními úspěchy, byl 24. března 1913 v mezinárodním závodě na 50 kilometrů jasným favoritem. V předvečer závodu se všichni účastníci i pořadatelé sešli na Labské boudě. Hanč vyhlásil, že nenechá vyhrát žádného Němce. Z Německa přijel i jeho velký soupeř a přítel Emerich Rath. Ráno bylo takové teplo, že závodníci při hromadném startu vyjeli jen v košilích, ale hned během prvního okruhu zcela promokli. Po několika dalších minutách se počasí změnilo ve sněhovou vánici. Mokrý oděvy na jezdcích zmrzly. Hanč vedl, ale nevěděl, že jeho soupeři závod vzdali. Hodně chtěl vyhrát a dostat svému předsevzetí.

Bouře sílila a tři závodníci se ho vydali hledat. Nad Pančavským vodopádem našel Emerich Rath zcela vyčerpaného lyžaře. Měl na sobě tlustý kabát a pod ním Rath objevil startovní číslo 26. Uvědomil si, že našel Hanče. 500 metrů ho dosud živého táhl sněhem, jenže chlap chlapa neunes. Musel běžet pro pomoc, ale na Labskou boudu byl Mistr Hanč dovezen již mrtvý. Prudké podchlazení mu způsobilo zástavu srdce. Mezitím našel další z pátračů zmrzlého lyžaře, který byl jen v košili. S pomocí náhodných lyžařů dotáhl doméleho Hanče na Mísečky. Teprve později vyšlo najevo, že tímto mrtvým je Václav Vrbata, který v bouři dal příteli svůj kabát a čepici a sám se pak nedokázal zcela

promrzlý vrátit do bezpečí. Smuteční hosté na pohřbu označili Hanče za bojovníka a Vrbatu za hrdinu. Také proto stojí nad Zlatým návrším mohyla Hanče a Vrbaty.

VE STOPĚ MISTRA HANČE

Nejkrásnějším špindlerovským okruhem je trasa přes Labskou louku. Na Mísečky můžeme vystoupat po červeně značené Vodovodní cestě. Další dlouhé stoupání nás čeká na úbočí Krkonoše, jak se česky správně jmenuje Zlaté návrší. Žlutě značená cesta nás dovede přímo k mohyle Hanče a Vrbaty. Tím se dostáváme na trať pověstného závodu z roku 1913. Podél tyčového značení sjedeme na hranu Labského dolu a tady u červeně značené cesty můžeme při malé vrstvě sněhu najít pomník v místě, kde Hanč ve vánici zůstal. Průjezd k Labské boudě nemá velké převýšení a proto je snadný. Dál trasa závodu i naše stopa pokračuje k Martinovce a kolem Ptačího kamene k Petrovce. Tady musíme vystoupat na hraniční hřeben, po kterém se kolem Dívčích a Mužských kamenů začneme vracet nad Labskou louku. Zimní tyčovanou cestou se vyhneme vrcholu Vysokého Kola, ale i tak jsme na nejvyšším bodu okruhu. U Sněžných jam nás zaujme pohled na nejskalnatější krkonošský reliéf propadající se na polskou stranu hor. Pokračujeme po hraniční cestě k Violíku, kde se před 86 lety traťový rozhodčí dr. Vaina snažil v druhém kole Hančovi sdělit, že závod pro zlé počasí končí. Závodník, který se právě tady ujal v prvním okruhu vedení, mu ve vichřici nerozuměl a rozjel se po hranici dolů. Pojedeme za ním a brzy zahne ostře doleva na tyčovanou, žlutě značenou Českou cestu. Právě tady pod sněhem pramení evropský veletok Labe. Sjedeme až ke křížovatce cest U čtyř pánů a pokračujeme po vrstevnici v přímém směru ke Kotli. Před ním zahne po červeně značené cestě doleva a začneme stoupat k Harrachovým kamenům. K mohyle, kde snad Vrbata dal Hančovi svůj kabát, je to už jen kousek. Tím se závodní okruh uzavřel. Tenkrát ho měli borci absolvovat dva a půlkrát s cílem na Mísečkách. náš okruh zakončíme sjezdem k Vrbatově boudě, odkud se po červeně značené tyčované cestě dostaneme až na Medvědin. Odtud do Špindlerova Mlýna sjedeme po turistické sjezdovce. Asi vás nemusím přesvědčovat, abyste na popsanou a opravdu hezkou túru vyjeli jen za dobrých povětrnostních i sněhových podmínek. Když si netroufnete na hřebeny, využijte upravované běžecké tratě mezi Mísečkami, Janovou horou a Žalým. Tam jsou dobré podmínky skoro vždy.

DO VRCHLABÍ NEJEN PŘI NEPOHODĚ

Vrchlabí je vyhlášené nákupní místo, do kterého se sjíždějí hosté hlavně z oblasti Špindlerova Mlýna. Při špatném počasí tu bývá zvlášť živo. Do Vrchlabí vás však nemusí přivést jen nakupování. Snadno si tu sestavíte zajímavý celodenní program. Klášter, založený augustiniány v roce 1725, je sídlem **Krkonošského muzea** s více než stoletou tradicí. Ve sklepení je stálá ekologická expozice Kámen a život. V ambitu, neboli krytém ochozu kláštera, uvidíte výstavu Člověk a hory o osídlování hor, vývoji turistiky i lyžování. V další části ambitu jsou krátkodobé výstavy, nyní o loutkářství v Podkrkonoší (do konce února). Druhou část Krkonošského muzea najdete na náměstí Míru ve třech historických domech. Tady je výstava Krakonošovy proměny, stálá národopisná expozice, do 6. února 1999 výstava Narození Krista a přes Vánoce prodejní výstava keramiky Mileny Zrnové.

Úplně jiným druhem zábavy jsou **vyhlídkové lety** nad Krkonošemi. Vrchlabské letiště je i v zimě denně v provozu (tel. 0438/22 992). Moderní letadla Cessna mohou se třemi pasažéry vzletnout při pěkném počasí i na sněhu. Chcete-li se vyřádit, doporučujeme vám jízdu na „sněhových duších“. Nový sport se jmenuje **snowtubing** a upravené tobogány najdete u koupaliště Vejsplachy (známější pod jménem Kačák) a u Smejkalovy boudy nad Vrchlabím. Lyžařský výtah vás vyveze i s duší na 300 metrů dlouhý svah, který v opravené dráze sjíždíte v sedě nebo v leže. V koridoru s umělým sněhem u koupaliště se vyřadí všechny věkové kategorie od dětí až po důchodce. Na obou místech je otevřeno denně od 9 do 16 hodin a při umělém světle i večer asi do 21 hodin. U Smejkalovy boudy je také lyžařská škola a hlavně celoročně otevřená **turistická jízďárna**. Na koních se svezou děti i dospělí, kteří mohou vyjet na delší vyjížďku do terénu. Odtud vedou také dva okruhy (4 a 10 km) s pravidelně upravovanou běžeckou stopou.

INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA VRCHLABÍ

Pokud se v únoru roku 1999 dostanete do Vrchlabí, budete moci navštívit nové informační centrum v opravené radnici. A pokud se ve Vrchlabí nevyznáte, bude to Vaše zaručeně dobrá volba. Díky novému multimediálnímu informačnímu systému se totiž o Vrchlabí dozvíte opravdu vše. Ale zastavme se nejdříve u radnice samotné. Svou nynější podobu získala v roce 1732, kdy byla postavena jako jedna z prvních kamenných staveb ve městě. Impozantní vzhled si zachovala dodnes. Stále ji zdobí štít s věžičkou a hodinami, korouhev v podobě městského znaku, který vypovídá o dávné hornické minulosti města Vrchlabí. Tento znak se poprvé objevil na zakládací listině města Vrchlabí ratifikované Ludvíkem I. z roku 1533. Návštěvníci ho mohli vidět také na příležitostných výstavách Krkonošského muzea ve Vrchlabí. V prostorách, kde je umístěno informační centrum, byl dříve výčep.

Tolik k historii. Teď se vraťme k napjatě očekávanému „technickému zázraku“, informačnímu systému, který bude od února přístupný veřejnosti na počítači firmy Macintosh. Jde o sedmnáctipalcovou dotykovou obrazovku a jak název napovídá, informační program bude řízen pouhým dotykem na obrazovku. Projekt je to jednoduchý a tím i geniální. V rámci celého systému vám bude umožněn nekomplikovaný a bezbariérový přístup do kterékoli části Vrchlabí, s jeho pomocí budete moci najít nejvýhodnější cestu na určené místo, nebo se jen „procházet“. Program je také vybaven kompletní mapkou města s vyznačením kulturních budov včetně stručné historie. Budete si moci vybrat, ve které řeči budete chtít s počítačem komunikovat. Zatím umí česky, německy a anglicky. To všechno je teď už jisté, ale do budoucnosti (důvěřme, že brzké) se připravují i další informace. Například vyznačení autobusového a vlakového nádraží s jízdními řády. V programu budou hotely a další ubytovací zařízení s aktuálním výčtem volných lůžek, stále se budou obnovovat programy kulturních akcí ve Vrchlabí.

Vedle těchto novinek v informačním centru najdeme samozřejmě i další služby. Například vyvolávání fotografií, prodej map, propagačních předmětů s tematikou města, pohlednic, ale i nosičů MC a CD a všechno, co návštěvník Vrchlabí od centra tohoto typu očekává. Dalším krokem k počítačové budoucnosti bude i připravované zřízení internetové kavárny, která umožní návštěvníkovi komunikovat se světem, posílat pozdravy a dopisy, ... Ale to už všechno znáte.

Na závěr mi dovoluji připomenout ještě jednu zajímavost. Umístění tohoto typu informačního centra do města jakým je současné Vrchlabí je nezvyklé. Spíše bývá v takových velikánech, jako je například Paříž. Vznik vrchlabského centra je velkým krokem dopředu a svědčí o snaze města nabídnout hostům vše, co by mohlo zpříjemnit jejich pobyt. Nové informační centrum ve Vrchlabí si jistě zaslouží vaši pozornost a doufám, že se stane chloubou našeho regionu.

Informační centrum města Vrchlabí od února 1999 otevřeno denně od 8.30 do 18.00 hodin, ředitel Jan Postava, tel. (0438) 287 222, zaparkujete v podzemním parkovišti obchodního domu Prior v sousedství informačního centra.

Vybrané a doporučené služby vycházejí z názoru redakce *Veselý výlet* na vývoj zdejší turistiky. Naše kritéria pro jejich výběr a hodnocení provozovatelů jsou především serióznost a stálá kvalita služby, stav objektu a jeho soulad s horskou krajinou, určitá výjimečnost v území. Jsme si vědomi, že výběrem služeb přebíráme i odpovědnost za jejich kvalitu a že ta je i známkou kvality našich novin. Proto se setkáváte v tomto vydání *Veselého výletu* s osvědčenými službami z předchozích vydání. *Veselý výlet* jsme mohli vydat především zásluhou zdejších měst a obcí a za podpory právě těch podnikatelů, kteří doporučované služby provozují. Těšíme se na vaši spokojenost a zároveň vás chceme požádat o naši podporu. Až je navštívíte, zmiňte se, že jste se o nich dověděli právě v našich novinách. Děkuje.

Redakce

Pension a samoobsluha U Hlaváčů

Dominantou náměstí v Horním Maršově je opravený historický dům, který nechal postavit v roce 1855 hrabě Berthold Aichelburg. Dnes je tu pension U Hlaváčů s kvalitním ubytováním se snídaní ve dvoulůžkových pokojích (15 lůžek) s možností přistýlky. Pokoje mají vlastní TV a kompletní sociální zařízení. Ve společenské místnosti je malý bar a televize. U celoročně otevřeného pensionu je zajištěno i parkování. V přízemí domu je samoobsluha se širokým sortimentem potravin a nápojů. Můžete tu nakoupit i drogistické zboží, ovoce a zeleninu. Obchod je otevřen sedm dní v týdnu v době od 6,30 do 12 a od 13 do 18 hodin, v sobotu od 6,30 do 13, v neděli od 8 do 12 hodin. Celé léto je u obchodu v zahrádce otevřeno posezení pod slunečníky. Kromě zmrzliny a zákusků si můžete dát kávu a vybrat si z rozšířeného sortimentu nealkoholických nápojů. Zahrádka se zmrzlinou je otevřena i o víkendech po celý den.

Pension a samoobsluha U Hlaváčů, Horní Maršov, PSČ 542 26, majitelé Miluška a Milan Hlaváčovi, tel. (0439) 948 112 (nové 874 112), domluvíte se i německy.

SEVER - výchova pro trvale udržitelný život

V nové budově základní školy v Horním Maršově sídlí nevládní nezisková organizace Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory - SEVER. Celoročně pořádá pobytové akce s ubytováním (35 lůžek) hlavně pro žáky základních škol, studenty středních a vysokých škol, učitele, pracovníky s dětmi a mládeží i další zájemce o ekologickou výchovu. Na programu jsou exkurze po Krkonoších s terénním pozorováním přírody, výtvarná tvořivost, aktivity zaměřené na rozvoj spolupráce, simulační hry, globální výchova pod názvem „Svět ve třídě“ aj. K dispozici je společenský sál, klubovna, knihovna (tématické časopisy, publikace) a videotéka se zhruba 200 filmy, kuchyňka, sprchy. Celodenní stravování je zajištěno převážně ve školní jídelně. Do střediska přijíždějí i žáci z blízkých škol na několikahodinové výukové programy anebo pracovníci střediska vyjíždějí za nimi s „přenosnými“ programy. „Seveřané“ mají zkušenosti i s pořádáním mezinárodních seminářů a programů pro zahraniční skupiny. Domluví se anglicky, německy, rusky a polsky. O program a konzultace se stará osm stálých zaměstnanců a okruh externích spolupracovníků.

Středisko SEVER, Horní Maršov, PSČ 542 26, tel. kancelář a ubytovna (0439) 948 280 (nové 874 280), 948 326 (874 326), byt ředitele tel. a fax 948 181 (874 181), e-mail: sever@ecn.cz.

Horská bouda Rennerovka **

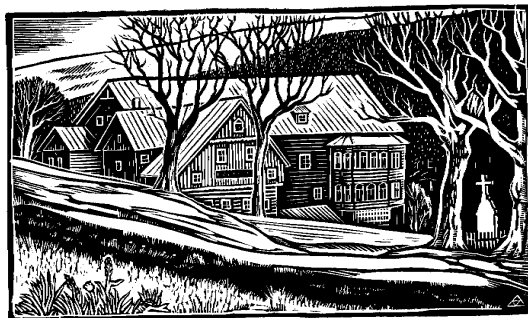
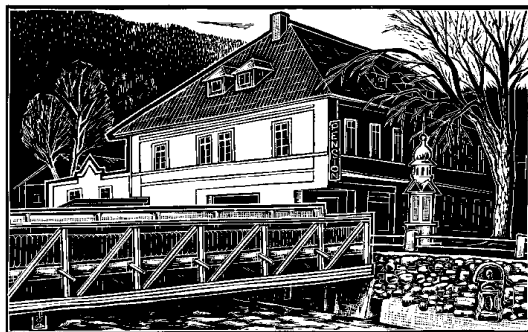
V dolní části Rennerových bud, jen pět minut chůze od maloúpského kostelíka, najdete v pensionu Rennerovka jednu z nejlepších služeb ve východních Krkonoších. Tradiční horská bouda nabízí ubytování (26 lůžek + přistýlky) se stravováním. V pensionu mají všechny dvou a třílůžkové pokoje i apartmá úplné sociální zařízení. K vybavení patří solárium, sauna, v létě půjčovna horských kol, v zimě lyží, snowboardů i saní. Dobrá jídla převážně české kuchyně jsou podávána v pohodlné jídelně, ale můžete posedět i v baru s TV a s pultovým prodejem nebo v malé hospůdce s pivem Krakonoš. Nejdelsí lyžařský vlek a sjezdovka v Malé Úpě začínají jen 50 metrů od Rennerovky. V zimě hosté parkují na střeženém parkovišti na Pomeznicích Boudách (dovoz osob a zavazadel je zajištěn), v létě se parkuje přímo u pensionu.

Horská bouda Rennerovka ** v Malé Úpě čp. 91, PSČ 542 27, majitelka Jaroslava Olivová, tel., fax (0439) 96 6308 (nové 891 108), domluvíte se i německy.

Pension a restaurace Rusalka

S restaurací a pensionem Rusalka je spojena dlouhá tradice domácích buchet. České buchty byly a jsou v Rusalce nejžádanějším jídlem. Čerstvé makové, povídkové a tvarohové buchty si hosté nejčastěji objednávají k překapávané kávě. Proto turisté mluví o Rusalce jako o Buchtové boudě. Stylová restaurace s českou kuchyní a bohatým nápojovým lístkem je otevřena po celý rok denně mimo pondělí od 11 do 22 hodin, pokud zájem hostů neopadne i déle. Je tu i satelitní TV. Vždy ve čtvrtek můžete přijít od 19 do 24 hodin posedět při sklenici vína u krbu. V pensionu najdete ubytování se stravováním v malých hezkých dvou, tří a jednom čtyřlůžkových pokojích (40 lůžek), které mají vlastní sprchu, WC, minibar, SAT TV. Auto zaparkujete na střeženém parkovišti Spaleny Milýn, jen 200 metrů od Rusalky, stejně daleko je i nejbližší lyžařský vlek.

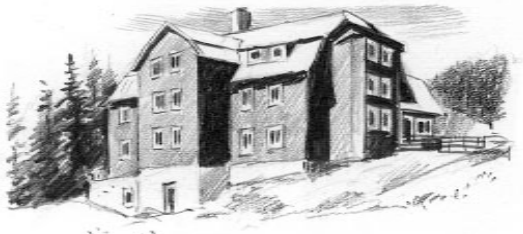
Pension a restaurace Rusalka, Dolní Malá Úpa, PSČ 542 27, společnost Anežka Turistika, tel. (0439) 96 6311 (nové 891 111), fax 96 6370 (891 170). Domluvíte se i německy.

Hotel Arnika ***

Nejlepší službou, kterou vám můžeme představit, je hotel Arnika v Rudníku. Stojí v historickém centru obce mezi pivovarem a renesančním kostelem. Nabízí převážně dvoulůžkové pokoje s možností přistýlky, 4 apartmá, vše s kompletním sociálním zařízením. Pokoje jsou vybaveny telefonem, TV se šesti SAT programy a minibarem. Hostům je k dispozici vstupní hala s recepcí, kavárna, restaurace, salonek, krytý bazén, hotelový masér, sauna, výtah, garáže. Snídaně jsou podávány formou švédských stolů, obědy a večere si vyberete ze specialit české a krkonošské kuchyně á la carte nebo menu. Pro hotelové hosty je připraven týdenní program, večery s hudbou a tancem, vyjížďky na koních nebo na horských kolech. Lyžařské terény pro náročné i méně zdatné lyžaře jsou vzdáleny okolo 15 kilometrů. Pro společnost i jednotlivce lze zajistit rodinnou oslavu, recepci, raut či seminář. V létě jsou u hotelu otevřeny tři terasy s občerstvením. První najdete hned u vchodu do hotelu, pouze pro hotelové hosty je velká terasa a terasa u bazénu. Hotel Arnika je oblíben pro svou přátelskou atmosféru.

Hotel Arnika ***, Rudník, PSČ 543 72, ředitelka Hanka Řeřichová, tel. (0438) 949 321 (nové 440 321), fax 949 480 (440 480). Domluvíte se i německy, anglicky a rusky.

Pension ČSA

V Peci pod Sněžkou na Velké Pláni najdete zrekonstruovaný pension Českých aerolinií. Nabízí ubytování (45 lůžek) s polopenzí nebo plnou penzí ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích rodinného typu. Pokoje jsou standardní a všechny mají hygienický kout s teplou a studenou vodou. Základem spokojenosti hostů je klasická česká kuchyně. K dispozici je bar, TV, sportovní místnost a lyžařský vlek přímo na stráni u pensionu. Na velké sjezdovky do areálu SKI Pec se dostanete za 15 minut. Jen kousek je to i do centra Pece. K ČSA zajedete autem po celý rok, v zimě zaparkujete níže na střeženém parkovišti u kapličky (P3), v létě přímo u pensionu. Ubytovaní i vybavení pensionu je zvlášť vhodné pro školy v přírodě a lyžařské výcviky, které v mezisezóně uvítají dobré finanční podmínky.

Pension ČSA, Pec pod Sněžkou, PSČ 542 21, nájemce Zdena Klementová, tel., fax (0439) 96 2228 (nové 896 228), domluvíte se i anglicky a německy.

Bouda Pod Studničnou

Boudu Pod Studničnou najdete samotnou na krásném místě na začátku přírodní rezervace Obří důl. Z ekologického pohledu je toto území to nejcennější, co mohou Krkonoše návštěvníkům nabídnout. Přitom je to sem ze středu Pece pod Sněžkou jen kousek. Od střeženého parkoviště u kapličky (P3) půjdete až na konec silnice, minete odbočku k lanovce na Sněžku, ekologické muzeum a hájovnu a po patnácti minutách jste na Boudě Pod Studničnou. Najdete tu nejen ubytování, ale i občerstvení při túře. Ubytovaní (celkem 36 lůžek) se stravováním je v pěti pokojích se sprchou a WC, ostatní pokoje mají hygienické kouty. Podávají se speciality české kuchyně, občerstvit se mohou i neubytovaní hosté. Děti do osmi let mají slevu. Po dohodě může v létě omezený počet aut parkovat u boudy.

Bouda Pod Studničnou v Peci pod Sněžkou, PSČ 542 21, správce Karel Koula, tel., fax (0439) 96 2267 (nové 896 267), domluvíte se i německy.

Pension Nikola

V samém centru Pece pod Sněžkou, u hlavní ulice vedoucí k lyžařskému areálu, najdete rodinný pension Nikola. Základem kvalitní služby je ubytování (24 lůžek s možností přistýlky) ve větším apartmá a v jedenácti dvoulůžkových pokojích vybavených WC, sprchou, ledničkou a třeba i malým trezorem. Hosté mohou posedět v klubovně se satelitní televizí nebo ještě lépe v prostorné stylové jídelně rozšířené o malý bar. Zdejší kuchyně je výhradně česká a denně dostanete mimo jiné i pečené české moučníky. V pensionu Nikola si můžete objednat ubytování se snídaní, polo- nebo plnou penzí.

V zimě si před domem nazujete lyže, sjedete k přibližovacímu vleku a za deset minut sjedete k nejlepším vlekům a sjezdovkám v Peci. Zpět sjedete na lyžích až k pensionu. Po túře i lyžování potěší prohřátí v moderním soláriu. Před domem je vlastní parkoviště s dostatečnou kapacitou po celý rok.

Pension Nikola v Peci pod Sněžkou, PSČ 542 21, majitel Alena Novotná, tel. (0439) 96 2051 (nové 796 151), fax 96 2351 (796 251), domluvíte se i německy.

Pension Svatý Hubert

Nový pension Svatý Hubert stojí ve stráni nad křižovatkou cest do Horních Lysečin a Albeřic. V pensionu Svatý Hubert jsou 1, 2, 3 i vícelůžkové pokoje (65 lůžek) různého charakteru, od apartmá se sociálním zařízením, přes pokoje s hygienickým koutem s teplou vodou, až po podkrovní místnosti turistického charakteru. V přízemí je prostorná jídelna a restaurace. Celý pension stojí ve starém vápencovém lomu a jedno zákoutí je upraveno pro letní sroubenou restauraci s venkovním krbem a širokým sortimentem grilovaných a minutkových jídel. I větší skupiny si mohou objednat pečení selete či jehněte s celým servisem včetně ubytování. V létě hosté zaparkují přímo u pensionu, v zimě na vlastní odstavňové ploše vzdálené 80 metrů. Restaurace v pensionu je otevřena denně od 11 do 22 hodin, zvěřinové speciality jsou na objednávku den předem. Každý pátek je tu i pro veřejnost večer s hudbou a tancem.

Pension Svatý Hubert v Dolních Lysečínách, pošta Horní Maršov, PSČ 542 26, majitel Vladimír Štafný, tel., fax (0439) 948 151 (nové 874 151), mobil 0603 723 119, domluvíte se i německy.

Horská bouda Slovanka

Na Slovence mají pěknou tradici. Když sem do 1100 metrů nad mořem při sobotním střídání hostů dorazíte, dostanete horkou polévku nebo krkonošské kyselo a k tomu domácí, na boudě pečené housky. Výborná kuchyně a čistota jsou tu na prvním místě. Poznájí to i neubytovaní hosté, protože na Slovence je denně od 10 hodin do odpoledne otevřena restaurace, s letním posezením na terase. Kromě klasických českých jídel si můžete objednat minutku, domácí koláče, pohár se zmrzlinou nebo točené pivo Budvar či pravé lahvové pilsenské pivo. V boudě je celkem 60 lůžek ve dvou až čtyřlůžkových pokojích. Ubytovaní se stravováním formou polo nebo plné penze patří i přes nespornou kvalitu k nejlépejší v oblasti. Nejčastěji sem jezdí rodiny s dětmi, mimo hlavní sezónu i školní skupiny. Bouda Slovanka stojí u lyžařského areálu SKI Pec, je ideálním výchozím místem pro túry pěšky, na kolech a běžkách. Odtud vede hlavní nástup na hřebeny přes Liščí horu i do oblasti Černé hory. Pobyt zpestřuje billiárd, satelitní TV a v létě 6 metrový bazén. V zimě jsou Lučiny přístupné jen pro sněžná vozidla. Proto zaparkujete na střeženém parkovišti v Černém Dole nebo v Peci pod Sněžkou. Letní hosté parkují po dohodě přímo u boudy.

Bouda Slovanka, Černý Důl - Lučiny, PSČ 543 44, Václav Duška, tel., fax (0439) 96 732 (nové 896 332). Domluvíte se i německy.

Pension U Veselých

V centru Velké Úpy doporučujeme navštívit pension U Veselých. Původní horský dům s moderní přístavbou v západním štítu stojí mírně ve stráni, od úpského náměstí je oddělen řekou. V létě zajišťují auta až k pensionu, kde mohou parkovat. Pension je rodinným podnikem s klidným domácím prostředím. Nabízí ubytování (32 lůžek) v jedno až čtyřlůžkových pokojích, část z nich má hygienický kout s teplou a studenou vodou. Polopenze obsahuje tradiční jídla české kuchyně doplněná zákusky či ovocem. Pobyt zpestří stylová jídelna s barem a satelitní TV. Před domem je terasa s krásným výhledem na Pěnkavčí vrch a Portášky. K pensionu patří lyžařský vlek Hubert II v délce 400 metrů. Severní svah upravovaný vlastní rolbou poskytuje lyžařům krásné zážitky z jízdy dlouho do jara. Zároveň přibližuje i 500 m dlouhý lyžařský vlek Hubert I v Javořím dole.

Pension U Veselých, Velká Úpa čp. 222, PSČ 542 22, majitel ing. Jiří Veselý, tel., fax (0439) 96 2335 (nové 769 235), domluvíte se i německy a anglicky.

Galerie Vorel

Je v širokém okolí jediná, nabízející především autorské práce svého majitele pana Jiřího Vorela. Najdete ji ve stylovém domě jménem Magma na hlavní ulici v Janských Lázních. Pod jednou střešou jsou tu umístěny hned tři zajímavé služby. V galerii jsou výtvořeny dnes již tři generace rodiny Vorlů z různých druhů vápence, především ze slovenského aragonitu. Vkusná těžítka, kalamáře, vázy či kazety, ale i bižuterie jsou ozdobou každého interiéru a milým dárkem i pro ty nejnáročnější. Pro návštěvníky s detektivními sklony je tu navíc připravena hádanka - dva společenské stolky, každý z více než 35 druhů mramoru, mistrovská práce otce a syna, učitele a žáka - hádejte, kdo který zhotovil. Denně od 10 do 17 hodin si tu můžete vybrat i barevnou grafiku nebo autorskou i uživatelskou keramiku ostatních výtvarníků.

V přízemí domu je také aperitiv bar s názvem Bistro Magma. Vedle rychlého občerstvení v podobě toastu či sendviče sem hosté chodí kvůli klidnému posezení s možností vybrat si z několika druhů kávy, pohárů i nápojů. Otevřeno je denně od dopoledne do 22 hodin. V podkroví je pro hosty připraveno kvalitní ubytování v apartmá a jednom pokoji, vždy s vlastním sociálním zařízením, kuchyňským koutem, lednicí, satelitní TV i rádiem. V ceně ubytování je parkovací karta opravňující vjezd a parkování hostů přímo u domu Magma.

Galerie Vorel, Janské Lázně, PSČ 542 25, majitel Jiří Vorel, tel. (0439) 875 104.

Hotel a restaurace Lesní dům

Lesní dům najdete u horní průjezdné silnice, 400 metrů nad centrem Janských Lázní. Přijezd sem není omezen a hotel má vlastní parkoviště, na které vjede i autobus. Restaurace, otevřená denně od 8 do 22 hodin, patří díky výborné kuchyni, bohaté nabídce jídel a příznivým cenám k nejvýhledovějším v okolí. Na jídelním lístku najdete více než 50 druhů jídel. V restauraci je 80 míst u stolů. Točí se tu pilsérský Gambrinus, trutnovský Krakonoš a tmavý vrchlabský Medvěd. Hotel nabízí širokou škálu ubytování. Ve všech jedno až třílůžkových pokojích je umývadlo s teplou vodou, společné příslušenství je na každém patře. Apartmá mají sprchu, toaletu, satelitní TV, některé i balkon a dvě jsou také s kuchyňkou. Hoteloví hosté si vyberou snídani buď kontinentální nebo ze švédského stolu. Cvičná sjezdovka s lyžařským vlekem je přímo u hotelu, jen kousek dál jsou další vleky a k lanovce na Černou horu je to odtud jen 400 metrů. U hotelu jsou dvě půjčovny lyží a lyžařská škola. V recepci je směnárna a můžete si tu zamluvit tělocvičnu, saunu a plavecký bazén v Obchodní akademii 200 metrů odtud.

Hotel a restaurace Lesní dům, Janské Lázně, PSČ 542 25, majitel Petr Veselý, tel., fax (0439) 875 167, domluvíte se i německy.

PRÁDELNA MLADÉ BUKY

Prádelna v Mladých Bukách je největší prádelnou na Trutnovsku a pere i pro nejvýše položené boudy v celých Krkonoších. V prádelně vyperou veškeré prádlo v plné sezóně do 14 dnů za normální cenu, do 7 dnů s mírnou přírazkou. Přímou v prádelně se dohodnete na konkrétním termínu vyprání, ceně, míře naškrobení, navonění a popřípadě vybělení ložního prádla. Prádelna vám zajistí i dopravu prádla.

Prádelna, Mladé Buky, PSČ 542 23, majitel Petr Lukáček, tel. (0439) 942 141 (nové 871 120), otevřeno je od pondělí do pátku v době od 6.00 do 14.00, v plné sezóně až do 16 hodin.

GEODÉZIE KRKONOŠE S.R.O.

- * **Prodejce a školitel všech softwarových produktů INTERGRAPH - BENTLEY SYSTEMS** včetně MDL aplikací GEODÉZIE KRKONOŠE
- * Dodavatel značkového hardware pro grafická pracoviště
- * Poradenství a prodej výstupních zařízení (plotterů, tiskáren) firmy CALCOMP, HEWLETT PACKARD, včetně materiálů pro tisk - VELMI VÝHODNÉ CENY
- * **Komplexní geodetické práce**, tvorba a obnova bodových polí metodou GPS
- * **Vydavatelství** orientačních plánů měst a regionů, map čísel popisných, podrobných pohledových map měst, obcí a regionů. Klasické kartografické zpracování, tisk offset
- * **Komplexní řešení grafických informačních systémů** měst, obcí a sportovních areálů, řezací plotter řízený softwarem CorelDRAW.
- * Tvorba geografických informačních systémů (software Micro Station)

Kontaktní adresy jednotlivých pracovišť: **Harrachov**, Zákoutí 599, 512 46 (tel. 0432/529 376, fax 529447) * **Jilemnice**, U zámku 86, 514 01 (tel. 0432/543 051, fax 543 106) * **Trutnov**, Slovanské náměstí 165, 541 01 (tel. fax 0439/53 97) * **Vrchlabí**, Na bělidle 900, 543 11, (tel. 0438/24542) * **Jičín**, Valdštejnské náměstí 90, 506 01, (tel. 0433/23139) * **Mladá Boleslav**, Staroměstská 23, 293 01, (tel., fax 0326/727 332).

STAVEBNĚ INŽENÝRSKÁ FIRMA KLIMEŠ

PORADENSKÁ, PROJEKČNÍ,
INŽENÝRSKÁ ČINNOST, REALIZACE STAVEB

Ing. Miloslav Klimeš - autorizovaný stavební inženýr

RNDr. Pavel Klimeš - krajinný ekolog

Horní Maršov náměstí čp. 65,
PSČ 542 26, tel. (0439) 948 296
(nové 874 296), mobil 0603 218 346, 0603 218 336

STAROŽITNOSTI

Největší dům starožitného
nábytku a bytových doplňků ve
Východních Čechách (650 m²):

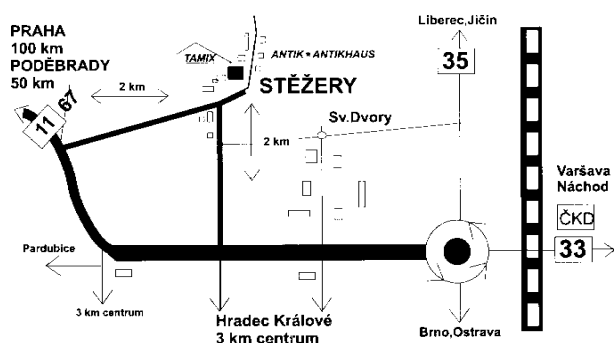
Hradec Králové - Stěžery,

tel., fax (049) 539 3103, 0601 244035, pondělí - pátek 10 - 17
hodin, informace i na internetu www.regioninfo.cz

Vykupuje s platbou ihned i do komise malované skříně, truhly, komody, skleníky, kredence, špajzky, vitríny do r. 1920, i poškozené, po dohodě k vám přijdou i v sobotu a v neděli. Dále vykupuje hodiny, betlémy, vánoční ozdoby, hrací stroje, obrazy, staré věci z pískovce, vázy, sochy a jiné zajímavé předměty.

ING. PŘEMYSL TATER

Nabízí stále více než 100 kusů starožitného nábytku, včetně opraveného klasického nábytku z měkkého dřeva vhodného pro stylové zařízení chalupy, pensionu, restaurace i rodinného domu.

Cash and Carry - Pilsner Urquell Hlaváč

nový obchod pro hosty i boudaře na maršovském náměstí
Plzeňský Prazdroj - Primus, Gambrinus, Prazdroj - sudové,
lahvové dárkové, Chio Bohemia, Coca Cola, Viniem a.s.
Velké Popovice, Balírny Douwe Egberts, MORAVII PROPAG.

Potravinář Hlaváč, 542 26 Horní Maršov, tel. 948 112 (nové 874 112), otevřeno po - pá 9 - 17 hodin.

REKLAMA

nová služba v Peci pod Sněžkou
O.K. SERVIS zhotoví reklamu na automobil, výlohu, vývěsní
desku i štít. Zaváděcí ceny.

Ota Klement, 542 21 Pec pod Sněžkou, čp. 200, tel., fax 96 2228 (nové 896 228), 0602 481920.

TISKÁRNA OFSET ÚPICE

Firemní tiskoviny, prospekty, vizitky, pohlednice, plakáty, samolepící etikety, brožury, časopisy, reklamní katalogy a knižní produkce v měkké vazbě. Úplné zpracování - příprava makety, sazba, zpracování fotografií a vlastní jednobarevný i vícebarevný tisk.

Tiskárna Ofset, Spojenců 282-283, Úpice, PSČ 542 32, majitel Oldřich M. Šlégr, tel./fax (0439) 881 171.

Dětské školní závody ve Velké Úpě se konaly někdy kolem roku 1910. Časoměřič (řídící učitel Khol?) sleduje dojezd dívky opírající se o jednu hůl. Foto Wenzel Lahmer.

Dne 15/2 1913. U cíle ze závodu na 15.000 m. Napínavý zápas mezi Němcem Šmídem a Hančem. Hanč zvítězil o délku 20 ctm. (Jen o několik dní později při dalším závodě Hanč na hřebenech Krkonoš zmrzl). Foto František Hanuš.

*Slalom dne 2. května 1937 u Rennerově Boudě při Kozích - hřbetech
Slalomlauf am 2. Mai 1937 bei der Rennerbaude am Ziegenrücken
Fotografie doprovází články na str. 12, 21 a 13.*

Informační centrum Veselý výlet je otevřeno v Temném Dole přímo u hlavní silnice z Horního Maršova do Pece a Malé Úpy. Kromě mezisezóny v dubnu a v listopadu je otevřeno denně. Rádi vám poskytneme základní informace o Krkonoších, možnostech při jejich poznávání, poradíme vám při výběru ubytování, doporučíme trasy výletů a upozorníme vás na aktuality z východní části Krkonoš.

Informační centrum je spojeno s galerií. Vedle uměleckých předmětů - obrazů, fotografií, keramiky, šperků - si u nás můžete koupit turistické průvodce, mapy, pohlednice (včetně autorských), kalendáře, publikace o Krkonoších ap. Součástí informačního centra je i směnárna. Zaparkujete přímo před domem. Ve Veselém výletu vám poradí paní Anita Spilková a slečna Monika T. Hoferová. Obě hovoří dobře německy.

INFORMAČNÍ CENTRUM VESELÝ VÝLET v Temném Dole v Horním Maršově

GALERIE - SMĚNÁRNA
denně 8.30 - 18.00
telefon (0439) 948 298 (nové 874 298)
e-mail: veselyvylet@mbox.vol.cz
www.volweb.cz/veselyvylet

Další informační střediska: Městské informační středisko (MIS) na náměstí v Janských Lázních tel. 875 161, Turistické informační centrum (CIS) Krkonoše na náměstí ve Svobodě nad Úpou 942 688 (871 167), IC Turista v centru Pece pod Sněžkou 96 2380 (796 280), Infocentrum v Trutnově v radnici na náměstí 6426, TIC Špindlerův Mlýn při městském úřadu 0438-93 656, IC Flora v domě služeb v Benecku 0432-582606, informační střediska Správy KRNPAP (viz. níže) aj.

Telefonování: Východní Krkonoše jsou v trutnovském telefonním obvodu s volací znakem 0439, ze zahraničí 00420-439, střední Krkonoše jsou ve vrchlabském obvodu (i Špindlerův Mlýn) se znakem 0438, ze zahraničí 00420-438. **Signál mobilních telefonů Paegas:** Horní Maršov a Temný Důl (bez Albeřic a Lysečín), Pec pod Sněžkou a Velká Úpa, Malá Úpa včetně Pomezních Bud, Svoboda nad Úpou, Janské Lázně, Vrchlabí, Šp. Mlýn. **Eurotel:** Pec pod Sněžkou, Vrchlabí, Šp. Mlýn. **POZOR! Při digitalizaci sítě bude postupně přecházet většina telefonních stanic v oblasti východních a středních Krkonoš** (Janské Lázně již mají nová čísla).

Parkoviště: Střežené parkoviště Velká Úpa P2 - tel. 96 2156 (896 156), Pec u kapličky P3 - 96 2079 (796 179) a Zelený Potok P4 - 96 2158 (896 158), Malá Úpa ve Spáleném Mlýně 96 6213 (891 213), na Pomezních Boudách 96 6345 (891 145), Janské Lázně u lanovky 875 124, Špindlerův Mlýn 0438-931 19.

Zdravotnictví: rychlá záchranná služba Trutnov a Vrchlabí tel. 155, pro východní Krkonoše je pohotovostní služba ve Svobodě nad Úpou 942 144 (871 121), pohotovost Trutnov 5111, lékařské a zubní ordinace Pec pod Sněžkou 96 2444 (796 344), zubní lékař nonstop (0603 413 113), Horní Maršov 948 144 (874 144), Janské Lázně 875 116, Svoboda nad Úpou 942 444 (871 140), Špindlerův Mlýn 933 44 (493 344), lékárna je v Horním Maršově otevřena po-pá 8.00-12.30, 14.00-17.00, 948 121 (874 121), pohotovostní služba Vrchlabí (i pro Šp. Mlýn) 21 155.

Horská služba: stálá pohotovost je ve Špindlerově Mlýně tel. (0438) 93 430, 93 439. V zimě v Peci pod Sněžkou (u P4) (0439) 96 2233 (896 233) je služebna v provozu denně od 7.00 do 22.00 (po této době 0603 496981). Další zimní služebny jsou na Luční boudě (i v noci) 96 2319 (796 219), na Labské boudě 933 70 a v Malé Úpě na Pomezních Boudách 891 233.

Policie: stálá pohotovost Trutnov a Vrchlabí tel. 158, služba Pec pod Sněžkou 96 2333 (796 233), Svoboda nad Úpou 942 333, Špindlerův Mlýn 933 33 (493 333), pohraniční policie Horní Maršov 948 133 (874 133), Špindlerův Mlýn 932 60, městská policie Janské Lázně 875 133, Pec pod Sněžkou 96 2166 (896 166), Špindlerův Mlýn 934 10 (493 410).

Hasiči: stálá služba Trutnov 150.

Městské a obecní úřady: Horní Maršov tel. 948 156 (874 156), Janské Lázně 875 101, Pec pod Sněžkou 96 2215 (896 215), Malá Úpa 96 6357 (891 157), Svoboda nad Úpou 942 045 (871 105), Žacléř 878510, Špindlerův Mlýn 936 76 (493 226), úřední hodiny jsou vždy v pondělí a ve středu 8.00-12.00, 12.30-17.00.

Správa Krkonošského národního parku: středisko Pec pod Sněžkou 96 2213 (896 213), v zimě po-pá 7.30-12.00, 12.30-16.00, Harrachov (0432) 929 249 po-pá 7.00-12.00, 13.00-16.30, Špindlerův Mlýn (0438) 932 28 denně v zimě 8.00-16.45, v létě 8.00-18.00, Horní Rokytnice nad Jizerou (0432) 92 694 v zimě po-pá 9.00-12.00, 13.00-16.00, so 9.00-12.00, v létě po-so 9.00-12.00, 13.00-16.30, Krkonošské muzeum Vrchlabí denně mimo pondělí 8.00-16.00 (0438) 285 111. Muzeum v Obřím dole v Peci pod Sněžkou 96 2411 (796 311), po-pá 9.00-12.00, 13.00-16.00, informace a směnárna Temný Důl v Horním Maršově 948 264 (874 264), po-čt 8.00-16.30, pá 8.30-18.00, so + ne 9.00-16.30, v plné sezóně i déle.

Lesní hospodářství Horní Maršov (v areálu pily) 948 161-2 (874 161-2), polesí - Latovo údolí 948 110 (874 110), Černá hora 875 320 (875 320), Rýchory 947 152 (875 152), Pec pod Sněžkou 96 2214 (896 214), Velká Úpa 948 212 (874 212), Malá Úpa 96 6293 (891 293), Žacléř 95 459, Špindlerův Mlýn 937 39, Labská 93 388.

RADIO ČERNÁ HORA - 105,3 FM

Meteorologická stanice v Peci pod Sněžkou 96 2403 (796 303).

Benzinové pumpy jsou ve Svobodě nad Úpou otevřeny denně od 6.00 do 22.00 hodin (Benzina, tel. 942 265 - 871 128) a 6.00 - 21.00 (Lucraco Oil, tel. 942 788 - 871 188), ve Špindlerově Mlýně denně 7.00-17.00 (neděle od 8.00, tel. 932 95). Čerpadla s nepřetržitým provozem jsou v Trutnově a ve Vrchlabí.

Autoopravna a pneuservis: Svoboda nad Úpou - Hlávka 942 587 (871 153), denně 7.00-12.00, 13.00-17.00, Autoklub Bohemia Asistence nonstop 0/124, (0438) 239 76, 0601 240 204.

Hraniční přechody: Malá Úpa 96 6250 (891 133) - i pro vozidla (pouze osobní vozy) nepřetržitý provoz, stejně jako přechody v Královci u Žacléře a v Harrachově. Turistické hraniční přechody jsou u Luční boudy, u Slezského domu, v Sovím sedle, u Vosecké boudy otevřeny v zimě 9.00-16.00, v létě 8.00-20.00. Pas s sebou.

Autobusy: předprodej místenek (pouze z výchozí stanice) a informace OSNADO v Peci pod Sněžkou 96 2480 (796 380), denně 8.00-12.00, 12.30-15.00 hodin, ve Špindlerově Mlýně tel. 935 63 (493 263), pondělí - pátek 8.00-16.00, v sezóně i v sobotu, popř. v neděli 8.00-13.00.

LANOVÉ DRÁHY: Na Sněžku (Pec p. Sn., tel. 895137) denně v každou celou hodinu 8-18 hodin, v úseku Růžová hora - vrchol Sněžky podle počasí, každý lichý týden je v pondělí zavřeno. **PORTÁŠKY** (Velká Úpa, tel. 96 2447 - 796 347) denně 8.30 - 17.00, od 15. 2. do 17.30. **ČERNÁ HORA** (Janské Lázně, tel. 875152) denně v 7.30 a potom každou celou hodinu 8-18 hodin, Na Pláň (Šp. Mlýn - Sv. Petr, tel. (0438/966215) a **MEDVĚDÍN** (Šp. Mlýn, tel. (0438/93794) denně 8.30 - 16.00 a v 18.00.

Panoramatická kamera: denně na ČT2 8.00-8.30 panoramatické záběry v přímém přenosu z Harrachova, Lysé Hory, Medvědína, Svatošského Petra ve Šp. Mlýně, Pece pod Sněžkou a Černé hory.